

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1974

1119740722,12

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO
OZD ZASAVSKI PREMGOVNIKI
TRBOVLJE

LETO X.
DECEMBER 1974

ŠTEV. 12

Novoletne želje in čestitke

Celovita in dosledna uveljavitev delovnega človeka in socialističnega samoupravnega sistema, so naša nova ustava, kongresni dokumenti ZK, sindikata, ZSM, zbora proizvajalcev in neposredne volitve na delegatski osnovi, v katerih je izražena enotna volja delovnih ljudi, še bolj učvrstiti njegov položaj ter so neizpodbitni temelj in orožje za nadaljnji razvoj ter poglobljanje samoupravljanja delavcev v naši delovni organizaciji in socialistični skupnosti.

Vse družbenopolitične organizacije ter druge pozitivne in napredne sile v ZPT, z ZK na čelu, bodo nadaljevale odločno, konkretno in sprotno borbo na slehernem področju, v slehernem delu delovne organizacije, na slehernem položaju in v sleherni vrsti za dosledno uveljavitev neodtujljivih pravic slehernega delovnega človeka. Izgrajujemo edinstveni socialistični sistem na temeljih najbolj demokratične ustave delavcev v svetu. Z vsemi svojimi močmi se bomo povsod odločno zoperstavili, borili in odstranjevali vse protisocialistične težnje in sile, od našega najožjega okolja pa vse do kakršnihkoli zunajjih vplivov, ki hočejo razvrednotiti to, kar je skovala naša revolucija ter kar smo zgradili in vztrajno gradimo z našimi lastnimi žulji.

Streti moramo vse stare okostenele metode in oblike dela, organizacijo, običaje, navade, tradicijo ter mentaliteto, ki hromi naše delo in pozitivna prizadevanja. Vse to moramo posodobiti, samoupravno prilagoditi in učvrstiti v danem okolju. Posebno mladi moramo prispevati k temu največji delež. Le tako bodo naši uspehi pri delu dosegli tisto najvišjo možno raven in stopnjo produktivnosti, s katero bomo lahko izboljševali svoj osebni in družbeni standard, ki bo resničen rezultat našega dela ter prispevek k uspešnemu

družbenemu razvoju in njegovi rasti. Tak način jasno opredeljene razredne borbe proti vsem negativnim pojavom, socialni diferenciaciji in proti inflaciji, mora roditi uspeh. To smo že dokazali z našimi dosedanjimi akcijami in uspehi. Tudi vnaprej je naša vsakodnevna naloga, pravica in dolžnost, v katero bomo vtkali vso socialistično samoupravno moč, jo poenotili in združili vse svoje revolucionarne sile, ki so aktivirane za ta boj. Uspeh nam ne bo izostal.

Pri vsem tem pa moramo imeti nenehno pred očmi našo

Narava je vedno lepa tudi pozimi! Poslužimo se njenih lepot v veselje in zdravje!

celovitost, skladnost in solidarno zavest, na katero smo bili do danes vedno ponosni. Prepričani smo, da bo tako tudi vnaprej.

Torej delovni ljudje Zasavskih premogovnikov, prispevajmo vsak po svojih močeh svoj največji možni delež, da nam bodo današnje besede in obljube ob naslednjem jubileju v ponos, kajti v slogi, enotnem ter odločnem boju je moč in to velika, samoupravna socialistična moč ter za vsakogar demokratična, enakopravna in neomajna.

Vse družbenopolitične organizacije ZPT smo prepričane, da je ta moč naša in da jo bomo dosledno ter povsod uveljavili

Vsem v ZPT pa tudi drugim želimo mnogo zadovoljstva in uspehov polno, v novem letu 1975!

Družbenopolitične organizacije
Zasavskih premogovnikov
Trbovlje

Ob koncu letošnjega leta se zahvaljujem vsem, ki ste sodelovali pri delu v TOZD in SSS ZPT, na vseh ravneh za doseganje boljših uspehov pri ZPT. Žal pa nismo izpolnili gospodarskega načrta za leto 1974, za kar pa obstajajo tudi nekateri objektivni vzroki. Vsem članom kolektiva želim, da bi novoletne praznike preživeli v kar največjem zadovoljstvu, v krogu svojih najbližjih. Vsem prisrčna hvala za ves trud in sodelovanje.

Želim vam srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1975!

Franc Romih
predsednik
delavskega sveta ZPT

Leto 1974 končujemo z odločnimi koraki za hitrejše uresničevanje nove ustave, da bi s tem čimpreje zagotovili izvajanje samoupravnih pravic de-

lovnemu človeku v združenem delu in v samoupravnih interesnih skupnostih.

Uvajanje samoupravljanja pa ni samo politično vprašanje, ampak pomeni tudi uspešnejše in smotrnejše gospodarjenje v naši socialistični skupnosti.

Gospodarska stabilizacija in uveljavljanje družbeno-ekonomskih odnosov zahtevata od nas, da bomo morali v letu 1975 dati velik poudarek varče-

vanju in produktivnosti dela. To pa bomo lahko dosegli le, če se bo vsak tega zavedal in se tudi tako ravnal.

Vsem članom naše delovne skupnosti čestitam k doseženim uspehom in prizadevanju v letu 1974 in jim želim še mnogo delovnih uspehov ter osebne sreče in zadovoljstva v letu 1975!

Branko Kušar
predsednik
poslovnega odbora ZPT

Želimo si srečno in uspešno leto 1975!

Napol okrogla letnica v katero stopamo, nas kakor vse doslej čaka z vprašanji, ugibanji, pričakovanji, dvomi, optimizmom, pesimizmom in podobnimi razpoloženji. To je odvisno od načina vključevanja v sedanja dogajanja in njih razumevanja.

Vsekakor pa je prav, da se ozremo v tok dogodkov za leto nazaj in skušamo ugotoviti, kakšne so naše osnove za start v novo leto.

Predvsem moramo ugotoviti, da so prestale preizkušnjo enoletnega dela in poslovanja temeljne organizacije združene dela v novih odnosih in pogojih dela, tako znotraj vsake izmed njih, kot tudi v njihovih medsebojnih odnosih. Pojmovanje pravic in dolžnosti se odraža vedno bolj v znamenju odgovornega pristopa pri urejanju posameznih problemov, ki zadevajo poslovanje, kakor tudi medsebojne odnose posameznikov in TOZD.

Leto 1974 je bilo po uspehu zelo različno naklonjeno posameznim TOZD. Najslabše se je odrezala proizvodnja premoga, kjer zaznamujemo že nekaj let navzoče dejstvo, da načrtovane proizvodnje ne dosegamo. Ugotovljamo sicer različne vzroke, med katerimi moramo zopet zabeležiti učinek stihije

naravnih sil v jami Hrastnik. Ta je povzročila bistveni izpad proizvodnje premoga v tem rudniku. Drugi razlog za takšno stanje, je zelo slabo izpolnjevanje obveznosti dobav opreme inozemskih dobaviteljev. K tema dvema vzrokoma moramo seveda prišteti tudi lastne slabosti. Vse TOZD, razen v proizvodnji premoga, bodo v glavnem izpolnile in nekatere celo presegle predvidevanja letnega načrta.

V splošnih prizadevanjih za stabilizacijo v letu 1975 nas ne čakajo lahke naloge. To je pravzaprav refren, ki se ponavlja ob vsakoletnem izražanju novoletnih želja. Na vsak način bomo morali v izpolnjevanju proizvodnih in finančnih načrtov voditi še bolj uporno borbo v prizadevanjih za izkoriščanje vseh možnosti, ki bodo to omogočale. Že dosežena praksa uvajanja kompleksne mehanizacije na odkopih in ostale predvidene izboljšave v procesu proizvodnje premoga, morajo dati v letu 1975 vsekakor ugodnejše rezultate. Pri tem pa seveda ne moremo zanemariti obveznosti, ki jih moramo izpolniti na ostalih področjih.

Vse priprave so usmerjene v to, da se v sedanjo družino TOZD vključi tudi Termoelek-

trarna Trbovlje. To bo dalo bodočim notranjim odnosom in poslovni politiki delovne organizacije, novo kvaliteto in odgovornost.

Pri razmišljanju o pogojih starta v novo leto, pa na noben način ne smemo pozabiti na

nadaljnje poglobljanje družbenoekonomskih odnosov v duhu ustave, v smislu poglobljanja, pravilnega tolmačenja in razumevanja novih odnosov, ustvarjanja dobrega vzdušja v medsebojnih odnosih na vseh področjih ter prizadevanja za

dosego čimboljših rezultatov dela.

V tem smislu želim vsem čimveč uspeha in sreče v novem letu 1975!

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.
generalni direktor ZPT

Novoletne želje in čestitke!

Letu 1974 se iztekajo zadnji dnevi. Človek, ki hoče doseči več in več, najsi bo v privatnem življenju ali na delu, ne sme biti s svojim delom vedno zadovoljen. Stremeti mora za novimi in boljšimi dosežki v proizvodnem procesu, za novo in boljše sodelovanje ter še za boljše medsebojne odnose. V podjetju smo resnično vsi stremeli, vsak na svojem področju, za še boljši jutri. Nekaj nam je uspelo, za še boljši uspeh pa bo potrebno več vsestranskega dela na vseh področjih, zlasti pa še pri uresničevanju ustavnih dopolnil in uvajanju novih modernih tehnoloških postopkov v proizvodni proces.

Vsem članom kolektiva Zavsavskih premogovnikov čestitam k doseženim uspehom v letu 1974! V imenu delavskega sveta TOZD Rudnik premoga Trbovlje, želim še srečnejše počutje v letu 1975, ki ga pričakujemo. Osebno želim, da bi delo opravljali varno in brez poškodb, zlasti pa še, da bi se srečni in zdravi vračali domov v družino in med svoje!

Anton Pikš
predsednik delavskega sveta
TOZD Rudnik premoga
Trbovlje

Ko vstopamo z novim letom v novo neznano leto, želim, da bi nam bili naši delovni uspehi v letu 1974 v spodbudo, neuspehi pa v opomin.

Vsem članom naše delovne organizacije in njihovim družinam, želim Srečno v letu 1975!

Svato Zupančič
predsednik
delavskega sveta TOZD
Rudnik premoga Zagorje

Leto, ki odhaja v zgodovino, bo tudi v našem kolektivu zapisano kot čas trde preizkušnje v uveljavljanju pravic in dolžnosti proizvajalcev, katere pri naša delavcem SFRJ nova ustava. Zavedamo se, da v celoti še nismo dosegli vsega, kar bi morali, prepričani pa smo, da bomo s solidarnim prizadevanjem vseh v letu, ki je pred nami, ponovno dokazali, da vemo, kakšen je naš cilj in pot do njega.

Vsem članom kolektiva TOZD in SSS v naši delovni organizaciji, želimo pri tem v letu 1975 čimveč uspehov!

Jože Skrinar
direktor TOZD ESD
Franc Korošec
predsednik DS TOZD ESD

Marjan Zupan
predsednik
osnovne organizacije
sindikata TOZD ESD

Vili Brodar
sekretar osnovne organizacije
ZK TOZD ESD

Vsem temeljnim organizacijam združenega dela in skupnim strokovnim službam v okviru ZPT, želimo v letu 1975 veliko delovnih uspehov z željo, da s skupnimi močmi dosežemo še večje in boljše uspehe!

Franc Žavbi
predsednik delavskega sveta
TOZD Separacija premoga
Trbovlje

Članom delovnih skupnosti vseh TOZD in SSS ZPT ter njihovim družinskimi članom, želim kar najboljši pričetek novega leta 1975! Izpolnile naj bi se v naslednjem letu vse dobre želje, tako doma, kakor tudi pri delu v TOZD ZPT!

Janez Brinar
predsednik
šolskega sveta TOZD RŠC

Vsem delavcem TOZD in SSS ZPT, želim ob novem letu 1975, mnogo delovnih uspehov. Želim tudi, da bi v letu, ki prihaja še plodneje sodelovali med seboj kot smo doslej in da bi to sodelovanje, zasnovano na novih temeljih iz samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD, rodilo cilje, ki smo si jih zadali.

Egon Casagrande
predsednik delavskega sveta
skupnih strokovnih služb ZPT

Ob uspešnem zaključku poslovnega leta 1974, čestitam v imenu delavskega sveta TOZD Rudarska gradbena dejavnost Trbovlje, vsem sodelavcem in poslovnim partnerjem ob novem letu 1975 z željo, da se dosedanje sodelovanje še naprej uspešno razvija in pomaga pri izpolnjevanju skupnih ciljev naše samoupravne socialistične družbe!

Ernest Ramšak
predsednik
delavskega sveta TOZD RGD

Preteklost je spet zagrnila eno leto našega življenja in že stopamo v novo leto 1975. Sprijemali smo se z raznimi težavami in le smotrno gospodarjenje nam je prineslo povoljni poslovni uspeh. Tudi prihodnje leto bo težko, kajti slediti bomo morali ciljem stabilizacije. Te cilje pa bodo Zasavski premogovniki zmožni uresničiti le s čimboljšo povezavo med TOZD in SSS, tako na gospodarskem kot političnem področju.

Celotnemu kolektivu želim, da bi bilo novo leto srečno ter da bi složno pristopili k delu za doseg dobrih poslovnih uspehov, katerih plod naj bi bilo osebno zadovoljstvo in sreča!

Janez Černi
predsednik delavskega sveta
TOZD Avtoprevoz »Zasavje«
Trbovlje

Kaj naj si želimo v novem, 1975. letu? Mnogo, mnogo stvari bi radi, velikih in malih, uresničljivih in neuresničljivih, saj to je razumljivo, človeško. Toda prepričan sem, da smo si v naši domovini, tudi pri čisto osebnih željah, v eni zelo enotni: skoraj ga ni med nami, ki ne bi iskreno želel vse lepo naši socialistični družbi in njeneu nadaljnjemu razvoju, da ji ne bi srčno privoščil vsega tistega, kar jo bo dograjevalo,

utrjevalo in bogatilo. Ob tem pa tudi vsi vse bolj spoznavamo, da je uresničevanje socialističnih ciljev in s tem tudi naše sreče v jugoslovanski skupnosti narodov, odvisno od nas samih, od naše volje, vztrajnosti, zagnanosti, znanja, odločnosti in sposobnosti.

Leto, ki je za nami ne bomo pozabili. Toliko novega smo spoznali, zgradili in načrtali, da bo ostalo v spomin vsakemu našemu delavcu in občanu, ki mu je pri srcu naš samoupravni socialistični sistem. Sprejeli smo novo ustavo in z njo zastavili pot, da nihče, noben naš delovni človek, ne bo ostal ob strani. V njej so točno opredeljene naše samoupravne naloge in mesto sleherne organizirane socialistične sile. Boj za uresničevanje take poti sta jasno načrtala tudi X. kongres ZKJ in VII. kongres ZKS. Vsemu svetu smo ponovno odločno pokazali, da verujemo v zastavljene cilje, v stalnice našega razvoja. Od njih ne bomo odstopali. Naloge so jasne, slediti jim mora učinkovito uresničevanje, akcija.

Tudi v revirjih imamo pri teh naporih svoj delež. Marsikak samoupravni izpit smo že položili. K temu lahko prispeva svoje vsaka OZD in TOZD. Veliko tudi rudarji, vaš delovni kolektiv! Skozi vse faze revolucije ste ponosno nosili rdečo zastavo, bili ste vzgled! Zato tudi v novem letu 1975, želim vašemu kolektivu mnogo uspehov!

S svojim delom in poglobljanjem samoupravnih relacij boste lahko ogromno pripomogli, da bo vse tisto, kar imamo sedaj zapisano v dokumentih, dobilo sok in vsebino. Tako bomo dosegali boljše skupne rezultate, še večjo blaginjo ter standard vsakega posameznika. V to tako globoko verujem, da bi ob novem letu rad vsakemu posebej stisnil roko!

V imenu revirskega komiteja ZKS Trbovlje, vsem Srečno!

Miloš Prosenc
sekretar
revirskega komiteja ZKS

Leto, ki se izteka je bogato po vsebini in uspehih, zlasti pa po enotnih dogovorih kako vnaprej negovati pridobitve socialistične revolucije in še enotneje razvijati našo samoupravno socialistično skupnost. Ponosni smo na dosežene rezultate na sprejem nove delavske ustave, na jasno načrtano pot in naloge na X. kongresu ZKJ in VII. kongresu ZKS, na kongresih in usmeritvah drugih DPO. Veliko nalog je nakazanih, nekatere smo že uresničili, nekatere le nakazali, trasi-rali smo pot, od nas vseh pa je odvisno, kako hitro bomo spreminjali odnose v vsakodnevni praksi. Z izvolitvijo delegacij, delegatskih skupščin, SIS, uresničujemo ustavno načelo, da mora delavec v združenem delu odločati o rezultatih in uspehih svojega dela. Nismo še zadovoljni z doseženimi rezultati, ohrabruje pa nas, da smo spoznali naše pretekle slabosti, pomanjkljivosti in napa-ke ter sprejeli jasno načrtano pot, kako naprej. Na pridobljenih izkušnjah bomo gradili samoupravne odnose v sleherni TOZD, OZD, KS, SIS in delegatskih skupščinah v občini, republiki in federaciji. Kako hitro bomo napredovali je odvisno od nas vseh, zato se moramo nenehno usposabljeni in izobraževati, da bomo vsebino samoupravnih odnosov v celoti dojeli, da bomo enotni v akciji in usposobljeni ločevati, kaj je tisto, kar nas bogati in ohrabruje pri izgradnji socialistične samoupravne družbe. Ko stopamo v leto 1975 si vsi zaželimo, da bomo na pridobljenih izkušnjah hitreje napredovali, da bomo vse sile vložili v stabilizacijo gospodarstva, pa tudi razmer v medsebojnih odnosih. To naj bo osnova za naše dogovore in sporazume, na podlagi katerih moramo urejati odnose v družbi, ki jo gradimo. V letu 1975 želim v imenu komiteja občinske konference ZKS Trbovlje, vsem članom ZK in vsem delavcem v TOZD in delovni skupnosti SSS v ZPT, obilo delovnih uspehov na vseh področjih delovanja, da bi naloge, ki so

pred nami hitreje in učinkovito realizirali v praksi!

Franci Grešak
sekretar komiteja občinske
konference ZKS Trbovlje

Članom delovnih skupnosti vseh temeljnih organizacij združenega dela in skupnih strokovnih služb Zasavskih premogovnikov Trbovlje, želimo v novem letu 1975 obilo uspehov na področju dela in nadaljnega poglobljanja samoupravnih odnosov, ki edini lahko omogočijo še boljši družbenoekonomski položaj in lepši jutrišnji dan vsem zasavskim rudarjem!

Komite
občinske konference ZK
Hrastnik

Delavcem vseh temeljnih organizacij združenega dela in skupnih strokovnih služb Zasavskih premogovnikov, želimo v novem letu 1975 mnogo delovnih uspehov, hkrati pa čestitamo k opravljenemu delu v preteklem letu!

Občinska konferenca SZDL
Hrastnik

Občinski sindikalni svet
Hrastnik

Občinska konferenca ZSMS
Hrastnik

Občinski odbor ZB NOV
Hrastnik

Komite občinske konference ZKS Zagorje, iskreno čestita vsem rudarjem Zasavskih premogovnikov Trbovlje, za novo leto 1975!

V letu 1974 je celoten kolektiv ZPT dosegel pomembne zmage. Konstituiranje na novih osnovah je poglobilo samoupravo v prid večjemu neposrednemu odločanju.

Predvidena integracija med Zasavskimi premogovniki Tr-

bovlje in Termoelektrarno Trbovlje, katere pobudniki so bile družbenopolitične organizacije in samoupravni organi ZPT, ob sodelovanju vseh družbenopolitičnih organizacij iz celotnega Zasavja, pa bo poleg ostalih prednosti vplivala na izboljšanje poslovnih rezultatov in s tem v zvezi tudi na boljši družbeni in življenjski standard vseh zaposlenih v obeh kolektivih.

Eno kot drugo bo treba v letu 1975 še dograjevati. Pri tem želimo samoupravnim organom, družbenopolitičnim organizacijam in vodstvom temeljnih organizacij združenega dela, kot tudi delovni skupnosti skupnih služb, čimveč uspeha, vsem rudarjem in njihovim družinam pa obenem vesele novoletne praznike!

Komite občinske konference
ZKS Zagorje ob Savi

Kot vedno, si tudi letos med seboj zaželimo vse dobro in boljše kot je bilo v preteklem letu.

V prihodnjem letu pa nas čakajo prav gotovo velike naloge pri uresničevanju in dograjevanju našega socialističnega samoupravnega sistema.

Delegacije za samoupravne interesne skupnosti, ki smo jih v decembru izvolili, bodo morale v letu 1975 s polno paro izpolnjevati tisto, kar je v ustavi zapisano: s sredstvi naj razpolaga tisti, ki jih usvarja.

Vsem članom ZPT in njihovim družinam, želim v letu 1975 mnogo uspehov in osebne sreče!

Janez Ocepek
predsednik
skupščine občine Trbovlje

V imenu Skupščine občine Hrastnik in v svojem imenu, želim delavcem Zasavskih premogov-

nikov Trbovlje v novem letu 1975, obilo delovnih uspehov in osebne sreče in zadovoljstva.

Prepričan sem, da bodo rudarji in drugi člani kolektiva tudi v prihodnjem letu prispevali ustrezen delež k nadaljnji stabilizaciji naše družbe in da se bodo uspešno angažirali pri nadaljnem poglobljanju samoupravnih odnosov, tako kot so to delali tudi doslej.

Z željo, da bi bili naši skupni uspehi v prihodnjem letu čim vidnejši, izkoriščam to priložnost tudi zato, da se zahvalim vsem članom delovnega kolektiva Zasavskih premogovnikov Trbovlje za ves vložen trud v letu 1974!

Branko Milinovič, dipl. pravnik
predsednik
skupščine občine Hrastnik

Ob prehodu iz leta 1974 v leto 1975 želimo, da bi vaš kolektiv z enakimi prizadevanji kot doslej, tudi v prihodnjem letu prispeval svoj delež pri reševanju energetske krize.

Želimo vam, da bi v letu 1975 čim uspešneje uveljavljali nova ustavna določila in v praksi in življenju uresničevali sprejete sklepe 7. in 10. kongresa ZKS in ZKJ.

Vsem bralcem in sodelavcem glasila Srečno ter članom, njihovim družinam in vodstvu delovne skupnosti Zasavskih premogovnikov Trbovlje, želimo obilo poslovnih uspehov, polnega zdravja, osebne sreče in zadovoljstva v Novem letu 1975!

Skupščina občine
Zagorje ob Savi

V jubilejnem letu 1975, ko bomo praznovali 30. obletnico osvoboditve, 30. obletnico enotnih sindikatov Slovenije in 25. obletnico samoupravljanja v delovnih organizacijah, velikih

pridobitev revolucije in narodnoosvobodilnega boja — želim vsem delovnim ljudem Zasavskih premogovnikov Trbovlje pri ustvarjenem delu in krepitvi samoupravnih odnosov, veliko delovnih uspehov; v zasebnem življenju pa srečo in zadovoljstvo!

Vinko Kovačič
predsednik
občinskega sindikalnega sveta
Trbovlje

V kroniki Zasavskih premogovnikov je zapisano leto 1973 kot leto, v katerem smo opravili prve poizkuse uvajanja samohodnega hidravličnega podporja na področju vseh treh rudnikov.

V letu 1974 pa smo beležili prvi poizkus uvedbe kompleksne mehanizacije na širokočelnem odkopu, to je uvedba uporabe odkopnega stroja poleg samohodnega podporja.

V letu 1975 ne smemo ostati le pri poizkusih, ampak moramo preiti na še širšo uporabo te kompleksne mehanizacije s ciljem, da čimbolj humaniziramo težko in naporno delo na odkopih, ob istočasno večji stopnji varnosti dela.

Ne bi bilo prav, če bi tudi na področju drugih dejavnosti ne prešli na sodobnejše tehnološke postopke pri izvajanju del.

Leto 1975 naj bo za te dejavnosti mejnik, saj predvidevamo rekonstrukcijo opekarne, dokončanje objektov na separaciji Trbovlje, ki naj znižajo obseg nočnega dela žensk, dalje nabavo strojne opreme za uspešnejše izvajanje investicijskih del ter delno uvedbo avtomatizacije in mehanizacije.

Želim, da bi v letu 1975 TOZD in SSS dosegle čimvečje uspehe pri izvajanju sprejetih programov tako v proizvodnji kot pri investicijskih vlaganjih in tako dokazale svojo zavezanost za reševanje energetske krize. Pri tem bo potrebno mnogo skupnih prizadevanj in skupnih naporov, da bomo skrbno in z razumevanjem raz-

reševali probleme, ki se bodo pojavljali.

V novem letu 1975 želim vsem članom kolektiva in njihovim družinam, čimveč osebnih sreč in blagostanja.

Adolf Jermol, dipl. inž. rud.
tehniški direktor ZPT

Ob prehodu v novo leto 1975, želim v imenu odbora ZRGMIT ZPT in v lastnem imenu, vsem našim članom in članom delovne skupnosti ZPT, veliko osebnih sreč, tehničnega in splošnega napredka podjetja, delovnih uspehov ter aktivnega sodelovanja v društvu!

Mirko Mlakar, dipl. inž. rud.
predsednik
podružnice ZRGMIT ZPT

Leto 1974 se bliža koncu. Preteklo je v obilici dela. Posamezne TOZD so končale leto s pozitivnim uspehom, nekatere pa z negativnim, deloma tudi iz objektivnih vzrokov. Kakorkoli že, je leto 1974 hkrati tudi

leto, ko s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem odpiramo pot novim družbenoekonomskim odnosom. Resnica je, da smo bili brez izkušenj in verjetno tudi premalo strokovno pripravljene za neposredno sporazumevanje in odločanje. Če bo vsak član delovne organizacije prispeval svoj delež za boljši jutrišnji dan, bodo načrtane poti nove ustave tudi uresničene.

Člani TOZD GRAMAT, kakor tudi družbenopolitične organizacije ter samoupravni organi, želijo vsem članom združenega podjetja ZPT ter njihovim družinam in svojcem, srečno in uspehov polno novo leto 1975!

Juro Gotalj
predsednik delavskega sveta
TOZD GRAMAT

Članom delovnih skupnosti vseh temeljnih organizacij združenega dela in skupnih strokovnih služb Zasavskih premogovnikov Trbovlje, najboljše želje in čestitke ob vstopu v novo leto 1975!

Uredništvo glasila Srečno

Proizvodnja premoga v letu 1975

V ZPT predvidevamo v letu 1975 proizvodnjo premoga v višini 1,710.000 ton, medtem, ko znašajo potrebe na tržišču vsaj za 200.000 ton več. Predvideno proizvodnjo bomo dosegli v 285 delovnih dneh s povprečno dnevno proizvodnjo 6.006 ton, kar bo za ca. 350 ton na dan več kot v letu 1974, oziroma skoraj toliko kot je znašala dnevna proizvodnja v letu 1973.

Predvideno proizvodnjo nam diktira omejeno število delovnih dni na odkopih in pripravah v premogu. Storitve bodo v letu 1975 sicer večje z ozirom na še eno mehanizirano čelo v

Hrastniku, vgrajevanjem SHP v Zagorju in v zvezi z aktiviranjem novih investicijskih objektov. V letu 1975 bo na odkopih predvidoma povprečno ca. 500 delavnikov na dan. Če bi to število lahko povečali vsaj za 60 delavnikov na dan, bi proizvodnjo dvignili takoj za 600 ton na dan, ker nam skupne zmogljivosti polj to tudi omogočajo.

Na žalost pa ugotavljamo, da se stalež in povprečni šihti iz leta v leto znižujejo.

V ZPT je bilo v letu 1970 povprečno 651 delavnikov na dan — odkop, leta 1971 povprečno dnevno 622 delavnikov na dan

— odkop, leta 1972 povprečno dnevno 593 delavnikov na dan
 — odkop, leta 1973 povprečno dnevno 573 delavnikov na dan
 — odkop, leta 1974 (11 mesecev) povprečno dnevno 530 delavnikov na dan.

Storitve na odkopih so glede na nove tehnološke posege, vsako leto nekoliko večje, občutno se dvigujejo le pri polno mehaniziranih čelih. Montangeološke prilike v Zasavskih premogovnikih so pa take, da niti 40 % čel ne moremo opremiti s polno mehanizacijo, ker so horizontalne etaže preozke, neregularne meje in smerne dolžine prekratke. Poseben problem je v jami Hrastnik in Ojstro — luskasta zgradba premogišča v globino. V Trbovljah pa moramo pobirati ostanke

premoga na višinah iznad 300 metrov, medtem ko istočasno večino premoga odkopavamo 100 m nižje in še več, če upoštevamo še sosednjo jamo Ojstro. Težki geometriji odkopavanja, ki razbija koncentracijo, pa se pridružuje še predhodno odvodnjavanje jame Hrastnik in Ojstro, kjer so v letu 1974 vodni vdori močno zavrli proizvodnjo. V jami Kotredež ovira proizvodnjo voda na odkopih in progah in na nekaterih čelih tudi višje temperature. V Kisovcu bomo v prihodnjem letu odkopavali vse etaže s polnim splavnim zasipom.

Iz naslednje tabele je razvidna proizvodnja po posameznih rudnikih za leto 1975, tako povprečna dnevna, kot tudi celokupna:

TOZD Rud. premoga Hrastnik	2.260 x 285 =	642.000 ton
TOZD Rud. premoga Trbovlje	2.420 x 285 =	690.000 ton
TOZD Rud. premoga Zagorje	1.200 x 285 =	342.000 ton
TOZD Rudarski šolski center	126 x 285 =	36.000 ton
ZPT	6.006 x 285 =	1.710.000 ton

Od tega bo v rudniku Hrastnik ca. 15.000 ton kotlovnega premoga, v rudniku Trbovlje pa 485.000 ton oziroma skupno 500.000 ton.

V rudniku Hrastnik bo potekala eksploatacija premoga na

nižjih etažah na Dolu, v jami Hrastnik in v jami Ojstro.

V drugi polovici leta bodo v jami Ojstro odkopavali premog na v. 170, v Javor sloju in vzhodnem delu Terezija II., prevoz premoga pa bo potekal

po GT v novi bunker Terezija II.

V jami Hrastnik bo čelo dolžine 50 m, ki bo opremljeno s SHP in odkopnim strojem, obratovalo okrog 160 dni.

V jami Trbovlje bo koncentrirano odkopavanje v Zg. VII. polju, kjer bo 200 dni obratovalo 60 m čelo z enako mehanizacijo in SHP ter eno ročno.

V A + B polju bodo pričeli z eksploatacijo premogovih ostankov pri Posetje polju na v. 324, ki ga bodo na savskem horizontu nakladali iz novega bunkerja A + B. Koncem leta bodo pričeli z odkopavanjem v Terezija II. polju viš. 180.

V Kotredežu bodo odkopavali premog na nižjih etažah, kjer bodo vsa čela opremljena s SHP in zato predvidevamo odkopno storitev 8 ton na delavnik, kar je za več kot 1 tono več, kot je bilo doseženo. V Kisovcu bodo odkopne prilike boljše in zato bodo tudi višje storitve.

Večina prog v premogu bo izdelanih s stroji F6-A. Storitve po posameznih rudnikih bodo večje in skupna rudniška bo vsaj za 0,3 ton višja od letošnje, ki znaša v 10 mesecih 2,84 ton. V letu 1973 je znašala 2,69 ton na delavnik, v letu 1972 pa 2,57 ton na delavnik.

Za dosego načrtovane proizvodnje bo potrebna forsirana izdelava in terminsko dokončanje določenih objektov, ki so vezani na odkopavnaje v posameznih poljih.

Racionalizacija nekaterih tehnoloških posegov na separaciji Trbovlje in skupnem prevozu, bo pozitivno vplivala na dvig rudniške storilnosti. Načrtovane proizvodnje za leto 1975 ne bo lahko doseči, ker je »plan napet«. Z večjim sodelovanjem med TOZD in skupnim načrtnim izkoriščanjem delavniških uslug ter večjo sinergijo (sodelovanjem) in končno z večjo delovno disciplino in zavestjo vsakega zaposlenega pri ZPT, ga pa lahko tudi prekoračimo.

Peter Schneider, dipl. inž. rud.

Brigada rudarjev v Talnem skladi V/3 etaži - široko čelo v jami Hrastnik
 Foto Jože Kirič

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. I. do 15. XII. 1974

Proizvodnja premoga (ton)

TOZD	načrtovano	doseženo	doseženo + —	%
Rudnik premoga Hrastnik	568.270	559.651	— 8.619	98,5
Rudnik premoga Trbovlje	641.932	647.493	+ 5.561	100,9
Rudnik premoga Zagorje	327.580	319.310	— 8.270	97,5
SKUPAJ	1.537.782	1.526.454	— 11.328	99,3
RŠC	18.336	18.246	— 90	99,5
ZPT	1.556.118	1.544.700	— 11.418	99,3

Proizvodnja gradbenega materiala

TOZD Rudnik premoga Hrastnik

	letni načrt	doseženo	%
— betonarna (kos)	92.000	124.720	135,6
— kamnolom (m ³)	24.000	14.176	59,1

TOZD GRAMAT

— opekarna (kos)	7.300.000	8.124.076	111,3
— kamnolom (m ³)	35.000	27.214	77,8

TOZD Rudnik premoga Zagorje

— kamnolom (m ³)	162.000	160.122,5	98,8
------------------------------	---------	-----------	------

Storitve, ostala proizvodnja

TOZD RGD (din)	52.500.000,00	63.228.112,05	120,4
TOZD Avtoprevoz »Zasavje« Trbovlje (t/km)	—	4.919.115	—
TOZD ESD (ure)	321.080	342.886	106,8

Erika Kavčič

Perspektive eksploatacije v jami Dol

V jami Dol je v odkopavanju strm do 10 m debel kvaliteten premogovni sloj, na smerni dolžini okrog 900 m.

Jama Dol je od pričetka eksploatacije, odprta krovniško po dobro obstojnih hribinah (litavski apnenec, morska glina, apneni krovni lapor).

Z eksploatacijo se je pričelo na koti 588 pri površini in so

sedaj delovišča pod koto Savskega obzora (260) odprta s pomožnim vpadnikom do kote 210.

Sedanja dnevna proizvodnja v jami Dol znaša 300 ton/dan pri odkopni storitvi 13 ton na dan, jamski storitvi med 2,63 do 3,07 ton/dan in obratni od 2,29 do 2,87 ton/dan v posameznih mesecih.

Pomožni vpadnik med Savskim obzorom in koto 210 poteka paralelno s slojem pod naklonom 18° po krovnem laporju ter je edina transportna in zračilna zveza tako, da se delovišča na relativno večji dolžini zračijo posebej.

Pri odkopavanju etaž na kotah 230 in 220, se opaža v smernem hodniku, ki poteka po krovnem laporju in v katerem je sedanje provizorno polnišče vozičkov, povečan vpliv odkopavanja na jamske komunikacije. Ta vpliv je posebno povečan v lokalno tektonsko porušeni conah.

Da bi začasno zavarovali pomožno polnišče vozičkov pred vplivi odkopavanja, se predvideva v zapadnem delu (D polju) odkopavanje le na etažah na koti 250 in 240, medtem ko se bo v vzhodnem delu odkopavalo do kote 190 s tem, da se bo pomožni vpadnik poglobilo do te kote.

Tako se predvideva preko obstoječega transportnega vpadnika v letu 1975, še odkop 53.000 ton separiranega premoga v vzhodnem delu slojišča jame Dol, kar pomeni, da je po sedanjih transportnih zvezah možna eksploatacija do 1. 8. 1975 pri dnevni proizvodnji 300 ton/dan.

Da bi zagotovili kontinuiteto proizvodnje iz jame Dol, je bil v projektivnem oddelku sektorja za tehnično pripravo, izdelan dopolnilni rudarski projekt eksploatacije premogovnih rezerv med kotama 210 in 100 ter ostankov premogovnih rezerv v D polju nad koto 210.

Po tem projektu se predvideva do kote 100, eksploatacija v več fazah, pri čemer bi se v I., II. in III. fazi odkopalo zaostale premogovne rezerve 77.000 ton separiranega premoga med koto 210 v D polju v letu 1975 in 1976, nakar bi se v IV. in V. fazi odkopavalo premogovne rezerve ca. 600.000 ton separiranega premoga med kotama 210 (delno pod koto 190) in koto 100 v letih 1976 do 1981 pri dnevni proizvodnji 393 ton/dan.

Po tem terminu se predvideva v VI. fazi iz jamskih hodnikov, predvidenih po tem projektu še možnost odkopavanja ca. 160.000 ton separiranega premoga do kote + 40.

Po navedenem projektu se predvideva razdelitev slojišča v odkopna polja s smernimi dolžinami po 160 m. Na navedenih razdaljah se predvideva tudi izgradnja etapnik sipk po neposredni krovlini ob sloju.

Predvideva se odkopavanje na enak način kot doslej v 10 m visokih etažah.

Premogovne rezerve se bo odprlo z glavnim transportnim vpadnikom (17°), ki bo potekal iz obstoječega hodnika v litavcu na Savskem obzoru po morski glini paralelno s slojem na koto 100 ter bo služil za transport nakopnine z gumijastim trakom na Savski obzor, kakor tudi za dovajanje svežega zraka. V podaljšku tega vpadnika bo na koti 100, ki je istoveten z VII. obzorom v jami Hrastnik, smerni hodnik, na katerega se bodo navezali presipni jaški in etapni prekopi. Na koti 100 pa bo izdelano tudi glavno črpališče.

Za odvajanje izrabljenega zraka se predvideva iz Savskega obzora na koto 403, izgradnja novega zračilnega jaška po litavcu, ki bo nadomestil se-

danji A zračilni jašek, ki poteka po krovnem laporju neposredno ob sloju.

Iz odkopnih polj se bo izrabljeni zrak odvajalo preko etapnih prekopov in presipnih jaškov v smerni hodnik na koti 200 in od tam po zračilno oskrbovalnem vpadniku (17°) na Savski obzor k vznožju že omenjenega zračilnega jaška.

Po tem oskrbovalnem zračilnem vpadniku in omenjenih zračilnih zvezah, bo potekala oskrba odkopnih polj, pri čemer predvidevamo po vpadniku transport opreme z vozički, po vertikalnem presipnem jašku z Alimak dvigalno napravo in po etapnih in etažnih hodnikih z monoraili.

Prav tako predvidevamo transport moštva po oskrbovalno zračilnem jašku z žičnico — sedežnico in po presipnih jaških z že omenjeno Alimak dvigalno napravo.

Po časovnem načrtu eksploatacije bodo rezerve premoga, ki jih je možno odkopati preko obstoječega vpadnika, odkopane do 1. 8. 1975. Do tega roka je potrebno omogočiti eksploatacijo tako imenovanih ostankov premoga na področju D polja nad koto 210.

Ker do 1. 8. 1975 ne more biti še izdelan glavni transportni vpadnik z bunkerjem in pol-

niščem, se bo uvedel za eksploatacijo teh rezerv transport premoga na Savski obzor z gumijastim trakom po etapnem prekopu na koti 200 in nato po zračilno oskrbovalnem vpadniku iz kote 200 na koto 260 (Savski obzor), kjer se bo nakladalo premog v vozičke preko pomožnega horizontalnega bunkerja (Hägelund).

Zračenje pri eksploataciji navedenih ostankov premoga nad koto 210, bo vezano na projektirani zračilni jašek po litavcu (270/403).

Za eksploatacijo rezerv nad koto 210 je potrebno izdelati do 1. 8. 1975: zračilni jašek med kotama 260 in 403, zračilni oskrbovalni vpadnik med kotama 260 in 210, prekop v sloj na koti 200, etapne sipke skupne dolžine 60 m in smerne odkopne hodnike, da bi zagotovili neprekinjeno eksploatacijo v jami Dol, vzporedno pa izvajati dela za odpiranje rezerv do kote 100.

Po predračunu investicijskih vlaganj za odpiranje rezerv premoga v jami Dol, bo potrebno v letih 1975 do 1977 za rudarske gradnje in elektrostrojno opremo investirati 35.000.000,00 din oziroma 40,13 din/t, če upoštevamo še eksploatacijo do kote + 40.

Metod Malovrh, dipl. inž. rud.

TOZD RGD pri izgradnji zračilnih jaškov za cestni predor Gotthard v Švici

Temeljna organizacija združenega dela Rudarska gradbena dejavnost - TOZD RGD, gradi preko TOZD RUDIS, ventilacijske objekte za cestni predor Gotthard. Predor, dolžine 16.322 m, je v sestavi projektirane avto ceste Basel—Chiasso. Izgradnja predora poteka na nadmorski višini okrog 1.100 m med mestom Airolo (Kanton Tessin) na jugu in mestom Göschenen (Kanton URI) na seve-

ru. Po načrtu izgradnje cestnih objektov, bodo najprej izdelali le en predor-cev s širino cestišča 7,80 m ter dve stranski pešpoti po 0,70 m. Za drugi predor-cev pa je v izgradnji le paralelni varnostni rov (6,50 m²), ki je oddaljen od predorove cevi 30 m. Namen zgraditve varnostnega rova je, da v glavnem urede drenažo in ugotovijo nekompaktno cono v kamniti (granit, gnajs) ter do-

vajanje svežega zraka v glavni predor (prečniki na vsakih 250 m). Čelo delovišča varnostnega rova je normalno več sto metrov pred čelom delovišča predora.

Zračenju predora Gotthard bodo služili 4 zračilni jaški in zračilni postaji pri obeh obhodi v predor. Celotna dolžina predora pa bo razdeljena na 9 ventilacijskih odsekov.

Pogodbena dela za izgradnjo ventilacijskih objektov, je v okviru konzorcija prevzela švicarska firma Murer.

TOZD RGD je v sodelovanju z nemško firmo Deilmann-Haniel, pričela najprej z izgradnjo vertikalnega zračilnega jaška Guspisbach, globine 522 m. Izkopni profil jaška je bil 7,90 m, svetli profil zunanje betonske obloge pa 7,20 m. Ustje jaška leži na nadmorski višini 1.692 m. Rudarsko-gradbena dela smo izvajali v 3 gradbenih sezonah, od maja do oktobra, skupno 18 mesecev. Povprečni napredki pri izkopu in permanizaciji zunanje betonske obloge so znašali 30 m/mes.

nega toka. Permanizacijska dela s drsnim opažem, vključno s plastično izolacijo med betonskima oblogama, so trajala 5 mesecev. Dosežen je bil povprečni mesečni napredek 122 m betonske obloge jaška. Gradbena dela, vključno z nadzidavo jaškov in priključki za ventilator, so končana.

Na gradbišču je bilo zaposlenih 24 do 26 ljudi. Dela so potekala v treh izmenah.

Firma Murer nam je prepustila v letu 1972 samostojno izdelavo zračilnega jaška (76,20 %), Motto di Dentro. Dela smo izvajali s strojem Wirth TB-2-300, premera 3,00 m. Dol-

obstojne plasti gnajsa. Zaradi porušenih sten v izkopnem profilu, je bilo napredovanje s strojem onemogočeno, ker se oprijemalni elementi niso mogli opreti v stene kamnine. Obstajala je tudi nevarnost premika stroja navzdol. V takih primerih smo morali takoj po izkopu posameznih odstavkov, stroj pomakniti nazaj in odstavke zavarovati z betonsko oblogo.

Nakopnine smo pri izkopu poševnih jaškov odvajali z delovišča gravitacijsko, s pomočjo pokritih pločevinastih drč. Za prevoz gradbenega materiala pa uporabljamo skip.

Strojni izkop poševnega jaška je bil končan maja 1973. Povprečno smo izdelali 75 m jaška na mesec. Največji napredek v obstojnem granitu pa je znašal 130 m/mes. Stalež zaposlenih na gradbišču je znašal od 10 do 12 ljudi. Dela so potekala v dveh izmenah. Razširitev zračilnega jaška Motto di Dentro s strojem Wirth, \varnothing 6,00 metrov od vrha navzdol in permanizacijska dela (svetli premer 5,70 m), izvaja firma Murer s svojo delovno ekipo.

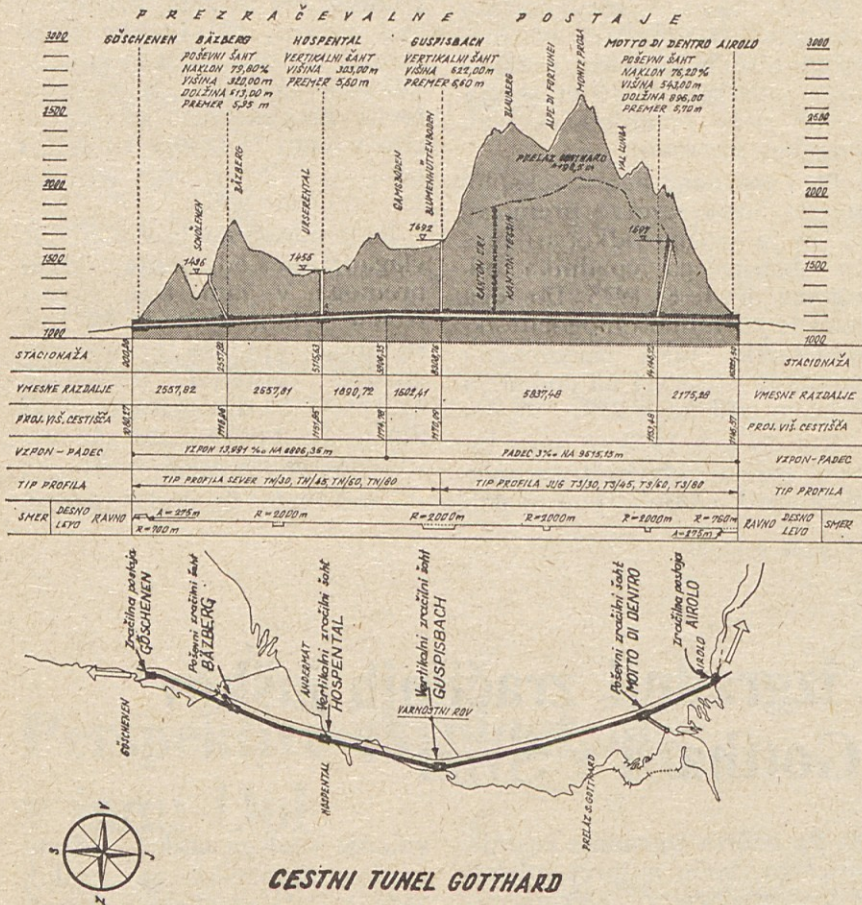
V drugi polovici januarja 1974, smo pričeli s strojnim izkopom poševnega jaška (79,80 %) Bätzberg, \varnothing 3,00 m, dolžne 515 m. Izkop jaška v trdnem granitu, vključno s pripravljalnimi in demontažnimi deli, smo opravili v osmih mesecih.

Povprečni mesečni napredek je znašal 110 m pri dvoizmenstem obratovanju in staležu deset ljudi.

Z razširitvijo zračilnega jaška s strojem Wirth na profil 6,00 m ter permaniziranjem notranje betonske obloge (\varnothing 5,95 m) s predelno steno, pa bomo nadaljevali prihodnje leto.

Vertikalni (navpični) zračilni jašek Hospental, globine 303,00 m, premera 5,60 m pa je v celoti izdelala firma Deilmann-Haniel.

Drago Borišek, dipl. inž. rud.

Prerez cestnega predora Gotthard v Švici, pri katerega izdelavi sodeluje tudi naša TOZD Rudarska gradbena dejavnost.

V letošnji gradbeni sezoni smo zgradili zunanjo betonsko oblogo (\varnothing 6,60 m), s predelno steno v sredini, za usmerjanje vstopnega in izstopnega zrač-

žina nadkopa je znašala 896 metrov.

Med gradnjo objekta od spodaj navzgor, smo imeli izredne težave pri izkopu skozi manj

Načrt varstva pri delu v letu 1975

Nov republiški temeljni zakon o varstvu pri delu, ki je pričel veljati 16. novembra letos, je postavil varstvu pri delu širše osnove ter povsem nov obseg in vsebino.

Določbe tega zakona obvezujejo delavce in njihove organizacije združenega dela, da v okviru zakonskih predpisov ustvarjajo takšno delovno okolje in življenjske razmere, s čemer bo zagotovljena fizična in moralna popolnost delavca pri delu. V skladu s tako širokim pojmom varstva pri delu, pa to ne obsega več le nadzorstva nad izvajanjem predpisov, temveč določa tudi nadzor nad izvajanjem zakona o medsebojnih razmerjih v združenem delu.

Do katere meje sega intenziteta zakonskih določil pri ustvarjanju dovolj varnega delovnega okolja, konkretizira 2. čl. zakona, ki smatra, da so varno delovno okolje in varne delovne razmere zagotovljene, če delavec ob normalni pazljivosti ter strokovni in delovni sposobnosti, lahko opravlja svoje delo, ne da bi pri tem prišlo do telesnih poškodb in zdravstvenih okvar.

Da bi dosegli takšno varno delovno okolje, zavezuje zakon delavce v združenem delu, za izvajanje celokupnih ukrepov postopkov in opravil, med katerimi so v skladu z novo ustavno opredelitvijo položaja delovnega človeka v združenem delu, važne predvsem:

— obveznosti, ki določajo predpisovanje varstvenih ukrepov in odstranjevanje vzrokov nesreč pri delu ter stalno spreminjanje in dopolnjevanje teh ukrepov, vzporedno z razvojem delovnega procesa ali pri uvajanju novih tehnoloških postopkov (člen 8 TZVD) in obveznost, s katero je zadolžena organizacija združenega dela, ki mora zagotoviti, da je vsak delavec po programu teoretičnega in praktičnega usposab-

ljanja ob prvi in ob vsaki kasnejši razporeditvi na delovno mesto oziroma delo, poučen o delovnih razmerah in nevarnostih pri delu, o varstvenih ukrepih, o sredstvih in opremi za osebno varstvo pri delu ter o njihovi uporabi (člen 14 TZVD).

Obveznosti iz novega zakona o varstvu pri delu, kakor tudi posebne razmere v naših jamah (delovnih mestih) in ostali subjektivni faktorji naših delovnih ljudi, ki vplivajo na varno delo nas silijo, da varstvu pri delu v prihodnjem letu, tj. v letu 1975, namenimo širši obseg in tudi primerno vsebino.

Med posebne razmere v naših premogovnikih vsekakor spada še vedno velika frekvenca menjave delovne sile. Stalno menjavanje zaposlenih, predvsem mlajših, na delovnih mestih, kjer je potrebna spretnost, izurjenost, precejšnja mera delovne discipline, spoštovanje predpisov in navodil, so najčesejše glavne teme razprav pri ugotavljanju tako velikega števila nesreč pri delu. Če na teh delovnih mestih ugotavljamo, da je nestalnost in zavaljo tega slaba izurjenost zaposlenih, glavni vzrok čestih delovnih nezgod, potem velja za ostale poškodbe ugotovitev, da je še vedno 70 % vseh nesreč pri delu zaradi nepoznavanja nevarnosti ali zaradi neizvajanja predpisov o varstvu pri delu.

V letošnjem letu smo vložili velika sredstva v modernizacijo naših rudnikov, kjer so novi stroji in oprema, kakor tudi sodobna tehnologija takorekoč preko noči spremenili način in metode dela, v katere so se morali vključiti naši ljudje brez večjih strokovnih usposabljanj. Na srečo ta dela niso terjala težjih poškodb, kar moramo pripisati strožjemu tehničnemu nadzorovanju, saj imajo skoro vsa ta dela še vedno uvajalni značaj. Prav zaradi tega pa smatramo, da ostaja

v pogledu strokovnega usposabljanja v cilju učinkovitejšega dela in varnosti velika časovna vrzel, ki jo moramo čimpreje izravnati.

To bi bile na kratko osnove za predlog načrta varstva pri delu, ki ga bo predložila služba varstva pri delu ZPT v okviru pristojnosti, ki jih ima po samoupravnem sporazumu.

A) Strokovno usposabljanje zaposlenih in preverjanje znanja

1. V svrhu strokovnega usposabljanja skladno z uvedbo novih strojev, naprav in metod dela, bomo že v prvi polovici leta 1975, organizirali strokovne tečaje za vse profile zaposlenih na vseh vrstah hidravličnega podporja in pri pridobivalnih strojih. V dokaz znanja bodo vsi udeleženci polagali iz te vsebine dopolnilni izpit.

2. V prvi polovici leta bodo morali položiti predpisan izpit iz varstva pri delu tudi vsi na novo sprejeti delavci, ki so sicer bili poučeni v času 14-dnevnega uvajanja, niso pa še položili izpita kot je to določeno v pravilniku (sporazumu) o varstvu pri delu.

Po sklepu predstavnikov rudnikov Jugoslavije, da se z namenom čimvečje pripravljenosti na hitre in učinkovite intervencije reševanja po istoimenskem načrtu tak načrt izdelava vsaj v obliki poenostavljenega rudarskega projekta, bo naše podjetje ta sklep izvedlo. V okviru teh načrtov bodo določene naloge in potrebno znanje tistih, ki bodo reševanje vodili in onih, katerim bo akcija reševanja namenjena. Vse vodilno osebe bo o reševanju polagalo poseben strokovni izpit (do 30. junija, kasneje enkrat letno oziroma po vsaki spremembi situacije v jami).

B) Varnost v jamah glede nevarnih plinov

3. Vsa čela oziroma odkopne etaže v metanskih jamah, bo-

Najnovejši podatki, zbrani po republiških in avtonomnih pokrajinah, za izdelavo načrta družbenega dogovora za osnove razvoja proizvodnje premoga nakazujejo, da predvidevajo za leto 1980 porabo premoga v termoelektrarnah celo v obsegu okoli 62 milijonov ton, s čimer bi bila povečana skupna poraba premoga na več kot 80 milijonov ton. To povečanje bo

izrazito posebno v SR Makedoniji in SR Črni gori, katere porabijo sedaj zelo male količine premoga.

Na podlagi tako zbranih predvidenih potreb, je izdelan razvojni program proizvodnje premoga v SFRJ, ki predvideva za posamezne vrste premoga naslednje količine (v 000 tonah):

	1973	1975	1980	1985
črni premog	576	560	500	500
rjavi premog	9,146	10,410	14,766	18,875
lignit	22,729	30,503	60,034	78,560
SKUPNO PREMOG	32,451	41,473	75,300	96,935

Od navedenih količin bo potrebno pridobiti naslednje količine z jamsko eksploatacijo (v 000 tonah):

jamska proizvodnja	1973		1975		1980		1985	
	ton	%	ton	%	ton	%	ton	%
črni premog	576	100	560	100	500	100	500	100
rjavi premog	7,074	77	8,310	80	11,325	77	13,515	72
lignit	8,909	39	8,700	29	9,550	16	9,150	12
Skupaj premog-jama	16,559	51	17,570	42	21,375	28	23,165	24

Kot je iz tabele razvidno, se bo procentualna udeležba jamske eksploatacije postopoma zmanjševala, vendar je to le navidezno, saj odkopavamo v jamah kakovostnejše vrste premoga z višjo kalorično močjo in tudi kakovostnejše lignite. Če upoštevamo kalorično moč, ne bo znašala količina premoga, pridobljenega v jami 28 %, ampak 43,5 %, torej skoraj polovico, kar je potrebno posebej poudariti. To proizvodnjo v jamah premogovnikov SFRJ pa bo možno doseči le z uvedbo sodobnega samohodnega hidravličnega podporja na širokočelnih odkopih in uvedbo ustreznih odkopnih strojev. Le sodobna kompleksna mehanizacija nam lahko omogoči izpolnitev načrta povečanih potreb po premogu. Omogoča nam uvedbo tako horizontalne koncentracije z velikimi dnevnimi napredki pri enotažni odkopni metodi, kakor tudi vertikalne koncentracije pri dve-

etažni odkopni metodi, pri kateri se pridobiva premog izpod in nadkopnega dela.

Uvedba kompleksne mehanizacije na širokočelnih odkopih, močno humanizira težko in naporeno fizično jamsko delo in nudi znatno večjo varnost pri delu. Kar pa je najpomembnejše, edino tu bo lahko nadomestila pomanjkanje rudarjev, ker bo z obstoječimi kadri omogočila doseči z višjimi storitvami večjo proizvodnjo.

Statistike kažejo, da je bilo v letu 1973 pri rjavih premogih pridobljeno okoli 90 % in pri lignitih 91 % premoga iz odkopov. Ta ugotovitev daje še poseben poudarek, da je nujno čimprej na odkopih uvesti kompleksno mehanizacijo, saj že sedaj rezultira 67,3 % proizvodnje iz širokočelnih odkopov.

Že proizvodnjo premoga, ki je predvidena za leto 1980, bi bilo potrebno po analizah, ki jih je izdelal Rudarski institut

v Beogradu po naročilu Združenja premogovnikov Jugoslavije, opremiti s kompleksno mehanizacijo 19 širokočelnih odkopov s horizontalno koncentracijo, pri povprečni dolžini širokočelnih odkopov 80 metrov. To število oziroma dolžina širokočelnih odkopov pa zahteva za prvi primer nabavo 1500 enot SHP in za drugi primer 2300 enot SHP, skupaj torej 3800 enot SHP. Pri tem pa bi moral biti pri enotažni odkopni metodi dnevni napredek 3,75 m/dan in pri dveetažni 2 m/dan.

Za količino 3800 enot SHP bi bila potrebna sredstva po cenah iz prve polovice leta 1974, v višini preko 10 milijard 500 milijonov novih dinarjev, pri čemer niso vštetni stroški za nabavo odkopnih strojev, pripadajoči transporterji, zamenjava sedanjih transporterjev zaradi povečanih proizvodnih zmogljivosti, voznega parka, itd.

(Nadaljevanje v naslednji številki).

Adolf Jermol, dipl. inž. rud.

□□□□□□□□□□□□□□□□

MARŠAL TITO — ČASTNI PREDSEDNIK SINDIKATOV

Josip Broz Tito, je bil na 7. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, dne 17. decembra 1974 v Beogradu, soglasno imenovan za častnega predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije. Predlog so predhodno soglasno pripravili kongresi vseh republiških sindikatov.

□□□□□□□□□□□□□□□□

Ekonomska politika v letu 1975

— strategija združenega dela

Iz resolucije o skupni politiki družbenoekonomskega razvoja v letu 1975, katerega je predložil zvezni izvršni svet zvezni skupščini, je razvidno med drugim tudi naslednje:

Težišče politike v naslednjem letu mora biti usmerjeno po mnenju ZIS, na naslednja tri področja: na dosledno samoupravno preobrazbo gospodarstva in družbe v skladu z ustavo in partijskimi sklepi (ne da bi čakali, da se konstituira na novih osnovah vsi elementi samoupravnega gospodarskega sistema ter skupna dolgoročna in srednjeročna razvojna politika); na preprečevanju nadaljnje rešitve in krepitve inflacije (v tem okviru poprečna stopnja splošne rasti cen ne sme preseči meja stopenj, doseženih lani, kar pomeni, bolj zadržano rast cen v prihodnjem letu); zagotoviti tekočo zunanjo likvidnost, zmanj-

šati deficit v plačilni bilanci in krepiti izvoz ter takšno politiko zadolževanja v tujini, ki bo zagotavljala, da se od tod pridobljena sredstva usmerijo predvsem za razvoj proizvodnih sil in prestrukturiranje jugoslovanskega gospodarstva.

Tem trem področjem bo moč največ pomagati z nadaljevanjem spodbujanja dinamičnega razvoja, vendar tudi z izboljšanjem strukture. Spremenjene razmere v svetu oziroma nasploh v mednarodni menjavi, potrebe po večjem izvozu in manjšem uvozu terjajo nadalje, da se domača poraba v celoti omeji na manjšo rast od rednega domačega družbenega proizvoda. Eden od kupcev za zagotovitev tega cilja je tudi nova usmeritev v politiki delitve dohodka. Predviden je ponovni prehod na plačano realizacijo, s čimer naj bi vplivali, da se poraba približa

mejam realno razpoložljivih sredstev, obenem pa tudi povečuje likvidnost gospodarstva. Seveda morajo družbeni dogovori in samoupravni sporazumi zagotoviti ustrezno politiko na področju pridobivanja delitve dohodka ter razvoju delitve po delu.

Kot posebej pomembno področje omenja obrazložitev ZIS sistem cen, ki je ena od najslabših točk v celotnem mehanizmu tekoče politike. ZIS se zavzema, da se v največji možni meri opusti administrativno določanje cen, da to poteka prek družbenih dogovorov med medsebojno povezanimi grupacijami združenega dela v reprodukcijskem procesu in da se ob vsem tem seveda odpro ter razrešijo še druga vprašanja, vključno z razvojno politiko, izrabo zmogljivosti, načinom obnašanja v interni delitvi in podobnimi vprašanji.

Podpis samoupravnega sporazuma

V petek, 22. novembra 1974, so predsedniki zborov delavcev, v dveh primerih pa njihovi namestniki vseh TOZD ZPT, podpisali dopolnjeni oziroma nekoliko spremenjeni samoupravni sporazum, o združitvi TOZD v delovno organizacijo ZPT. Prvotni sporazum so predsedniki zbora delavcev vseh TOZD pri ZPT podpisali 29. 12. 1973, sedanjega pa so podpisali nekoliko dopolnjenega in usklajenega z ustavnimi določili ter zahtevami okrožnega gospodarskega sodišča-registrskega sodišča.

Sporazum so podpisali za posamezne TOZD:

- za TOZD Rudnik premoga Hrastnik — Jože Urh;
- za TOZD Rudnik premoga Trbovlje — Franc Šipek;
- za TOZD Rudnik premoga Zagorje — Ivan Plahuta;
- za TOZD Separacijo Trbovlje — Ivan Kobav;
- za TOZD Rudarska gradbena dejavnost Trbovlje — Anton Mrak;
- za TOZD Elektrostrojna delavnica Trbovlje — Stane Bratun;
- za TOZD Proizvodnja gradbenega materiala - GRAMAT — Drago Cizej;
- za TOZD Avtopark Zasavje, Karel Robek (kot namest-

nik predsednika Janeza Černija);

- za TOZD Rudarski šolski center Zagorje — Jože Omahne (kot namestnik predsednika Franca Kravogla).

Med spremembami, ki so vsebovane v sedaj podpisanem samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v delovno organizacijo ZPT Trbovlje, so tudi novi nazivi posameznih TOZD. Zaradi lažjega pregleda v razlikah med starim in novim nazivom TOZD, navajamo v informacijo vsem članom delovne skupnosti ZPT, oba naziva.

Nazivi temeljnih organizacij združenega dela pri ZPT:

veljavni od 29. 12. 1973
do 21. novembra 1974.

- TOZD Rudnik Hrastnik
- TOZD Rudnik Trbovlje
- TOZD Rudnik Zagorje
- TOZD Separacija in skupni prevoz Trbovlje
- TOZD Rudarsko gradbena dejavnost
- TOZD Elektrostrojna delavnica
- TOZD Proizvodnja gradbenega materiala
- TOZD Avtopark
- TOZD Rudarski šolski center Zagorje

Novi nazivi vseh TOZD so stopili v veljavo takoj, tj. z dnevom podpisa novega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo ZPT.

Ostale pomembnejše spremembe in dopolnitve predmet-

veljavni od 22. novembra 1974 dalje

- TOZD Rudnik premoga »Hrastnik«, Hrastnik
- TOZD Rudnik premoga »Trbovlje«, Trbovlje
- TOZD rudnik premoga »Zagorje«, Zagorje
- TOZD Separacija premoga Trbovlje, Trbovlje
- TOZD Rudarsko gradbena dejavnost Trbovlje, Trbovlje
- TOZD Elektrostrojne delavnice Trbovlje, Trbovlje
- TOZD Proizvodnja gradbenega materiala »GRAMAT« Trbovlje
- TOZD Avtoprevoz »Zasavje« Trbovlje
- TOZD Rudarski šolski center »Zagorje«, Zagorje

nega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo Zasavski premogovniki Trbovlje, smo posredovali v vednost vsem članom kolektiva z okrožnico št. 121/74, z dne 26. novembra 1974. V bistvu se te spremem-

be nanašajo na spremembo imena TOZD, nekoliko je spremenjen poslovni predmet oziroma predmet poslovanja, podrobneje so navedena določila, katere pravne posle sklepa samostojno posamezna TOZD in pod kakšnimi pogoji, nekoliko je spremenjena odgovornost TOZD za obveznosti, ki jih samostojno sprejemajo druge TOZD, pri poglavju o samoupravljanju je namesto dveh poglavij le eno poglavje. Obvezni rezervni sklad je dobil dodatno funkcijo dosedanjega solidarnostnega sklada, skupne strokovne službe vodijo ločeno knjigovodstvo za vse TOZD. Na novo je navedeno, katere TOZD imajo svoje lastne žiro račune in kako se sestavlja obračun prispevkov za družbo po posameznih TOZD. V primeru sanacije TOZD, ki posluje z izgubo, razpravlja o stanju tudi delavski svet ZPT. Poleg tega je še nekaj sprememb, ki so več ali manj pravoepisnega značaja oziroma tehničnega značaja in so posledica določil nove ustave in zakonov, ki so izšli v zvezi s sprejeto ustavo.

Izvolili smo člane delegacij

Dne 5. decembra 1974 (v Hrastniku in Trbovljah) in 6. decembra 1974 (v Zagorju), smo se člani delovnih skupnosti vseh TOZD in SSS udeležili volitev. Na volitvah smo izvolili člane delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Te skupščine oz. interesne skupnosti so se po zakonu dolžne oblikovati najkasneje do konca leta 1974. Delegati, ki smo jih izvolili v delegacije, bodo imeli mandat štiri leta.

Delegati, ki smo jih izvolili 5. oziroma 6. decembra v dele-

gacije, bodo delegirani na sestankih članov delegacij, po predhodni proučitvi gradiva, v naslednje samoupravne interesne skupnosti — SIS:

- samoupravna interesna skupnost za vzgojo in izobraževanje;
- samoupravna raziskovalna interesna skupnost;
- samoupravna zdravstvena interesna skupnost;
- samoupravna kulturna interesna skupnost;
- samoupravna interesna skupnost otroškega varstva;
- samoupravna interesna

skupnost socialnega skrbstva;

— samoupravna interesna skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

— samoupravna interesna skupnost zaposlovanja;

— samoupravna interesna stanovanjska skupnost;

— samoupravna telesnokulturna interesna skupnost;

— samoupravna interesna skupnost usmerjenega izobraževanja.

Delegacije bodo pošljale svoje delegate na skupščine naštetih interesnih skupnosti. Za vse ostale interesne skupnosti

pa bodo tvorili delegacijo delavski sveti v TOZD in SSS, če ne bo drugače določeno s statuti in drugimi splošnimi akti.

Izpolnjene delegacije so se konstituirale okrog 20. decembra 1974. Izvolile so vodjo delegacije in njegovega namestnika. Vodja bo skliceval seje delegacije, podpisoval pooblastila delegatom, ki jih delegacija pošilja na seje skupščine posamezne SIS, skrbel pa bo tudi zato, da bo delegacija stal-

no povezana z organi upravljanja in s člani, ki so jo izvolili.

V primeru nadomestnih volitev, če nekdo umre, če bo odšel iz TOZD ipd., bo treba opraviti enak postopek kot za običajne volitve. Po treh mesecih je namreč treba izvoliti novega delegata. O tem vodi evidenco pristojna služba v TOZD, ves postopek, tj. predkandidacijski in kandidacijski, opravijo družbenopolitične organizacije, razpis nadomestnih voli-

tev pa objavi delavski svet TOZD oziroma SSS.

V okviru ZPT je bilo organiziranih skupno 23 volišč. Volilci smo volili 245 kandidatov, od tega pa je bilo izvoljenih 211. Skupno število volilnih upravičencev je bilo 4.327, volitev se je udeležilo 3.862 volilnih upravičencev oziroma 89,3 %. Neveljavnih glasovnic je bilo 125, število opravičeno odsotnih 355, neopravičeno odsotnih pa 110. Naši sodelavci na gradbiščih TOZD RGD v inozemstvu tokrat niso volili, čeprav so imeli pravico. Bil je namreč zelo kratek rok.

Član kolektiva TOZD Avto-prevoz »Zasavje« Trbovlje, ki prebivajo oziroma delajo na območju Zagorja, tvorijo vsi skupaj lastno delegacijo, ker jih je manj kot 30. Prav tako ima TOZD RGD tri delegacije, in sicer za območje Hrastnika šteje delegacija 10 delegatov, za območje Trbovelj 10 in za območje Zagorje 10 delegatov. Enak primer je tudi v TOZD RŠC, ko šteje delegacija na področju Zagorja 10 članov, delegacija na področju Trbovelj pa prav tako 10 članov.

Podrobnosti o poteku volitev in izvoljenih delegatih so bile objavljene v biltenu št. 26/74, z dne 7. decembra 1974.

T. L.

Dne 5. decembra 1974 so potekale tudi v naših TOZD in SSS, volitve članov delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Posnetek kaže volišče v upravnih prostorih TOZD Rudarska gradbena dejavnost v Trbovljah. Volilec Bruno Smit pravkar voli. (Foto inž. Tone Bregant)

Aktivnost samoupravnih organov

POSLOVNI ODBOR ZPT

Dne 26. novembra 1974, je bila 4. seja poslovnega odbora ZPT. Na tej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— podrobno je odbor obravnaval problematiko proizvodnje premoga in problematiko proizvodnje in storitev drugih TOZD, za razdobje januar—oktober 1974. V tem razdobju, tj. v desetih mesecih, bi po delovnem načrtu za letošnje leto morali proizvesti 1.478.000 ton,

dejansko pa je bilo nakopanih le 1.336.100 ton premoga; pod načrtom za to razdobje smo bili za 141.900 ton premoga. Posebno zaskrbljujoče je vprašanje nedoseganja predvidenih storitev — odkopne, jamske, obratne in rudniške;

— sklenil je, da morajo vse TOZD, predvsem še v osnovni dejavnosti, v začetku decembra t.l. izvesti sestanke samoupravnih organov in nadzorno-tehniškega osebja, zaradi iz-

vedbe akcije za izboljšanje proizvodnih in finančnih rezultatov v decembru;

— sklenil je, da je treba vnovič pregledati, kako izvajajo TOZD in SSS akcijske programe. Sprejeti je treba dodatne ukrepe za varčevanje z materialom, poostriiti disciplino, boljše izkoriščanje delovnega časa in povečanje storilnosti;

— služba varstva pri delu mora izvesti akcijo za čimprejšnjo dokončanje oziroma pro-

učitev osnutka novega samoupravnega sporazuma s področja varstva pri delu ter predložiti delavskemu svetu ZPT v razglasitev. Ustrezen sklep je sprejel tudi v zvezi s pravočasno izdelavo raznih projektov za objekte, ki so bistvenega pomena v proizvodnem procesu;

— na znanje je sprejel poročilo o doseženih finančnih rezultatih v času od 1. 1. do 31. 10. 1974, ločeno po posameznih TOZD; pri tem je posebej obravnaval finančne rezultate tistih TOZD, ki izkazujejo v tem razdobju izgubo (TOZD Rudnik premoga Hrastnik, TOZD Rudnik premoga Zagorje, TOZD RŠC). Sicer pa je bil finančni rezultat v oktobru t.l. nekoliko boljši, zato je bila pokrita izguba ZPT in so znašala sredstva za bruto sklade koncem oktobra za celotno delovno organizacijo 173.000,00 din;

— sklenil je, da naj TOZD Separacija premoga Trbovlje, ponovno ovrednoti zaloge prahu TOZD Rudnik premoga Hrastnik, razliko pa vnese finančni sektor v finančni obračun za poslovno leto 1974 kot dohodek;

— finančni in komercialni sektor sta dobila nalogo, da pospešeno izterjujeta zapadle terjatve za dobavljen premog in opeko ter pri investitorjih za izvedena dela s strani TOZD RGD;

— podrobno je obravnaval sklep delavskega sveta TOZD avtopark, o zvišanju prevoznih tarif za prevoz deputatnega premoga članom kolektiva ZPT, s 1. 12. 1974. Nove tarife temelje na temeljiti kalkulaciji stroškov. Poslovni odbor je ugotovil, da je delavski svet te TOZD pristojen samostojno odločati o cenah za storitve, ki ne posegajo v poslovanje drugih TOZD;

— imenoval je na temelju ustreznih predpisov, komisijo za popis osnovnih sredstev, sredstev sklada skupne porabe in drobnega inventarja, za poslovno leto 1974;

— trem sodelavcem SSS je odobril enodnevno službeno

potovanje v Avstrijo, zaradi konsultacije in pridobitve dokumentacije za črpališče v jami Ojstro II.;

— pri reševanju vlog je eno rešil ugodno, eno pa zavrnil;

— obravnaval je predlog sveta ZK ZPT, da naj bi uvedli oziroma razširili obstoječi oddelek za nagrajevanje v SSS, da bi z rezultati dela tega razširjenega oddelka, prispevali k doslednejšemu uveljavljanju sistema delitve po delu; kadrovski sektor je dobil nalogo, da prouči možnost za pridobitev ustreznih kadrov iz TOZD in SSS za ta oddelek.

SEJA AKTIVA

Dne 22. novembra 1974, je potekala seja aktiva ZPT. Udeležili so se je direktorji TOZD, predsedniki osnovnih organizacij sindikata, sekretarji osnovnih organizacij ZK iz vseh TOZD in SSS, predsednik KOSIRE ZPT, predsednik sveta ZK ZPT, predsednik delavskega sveta ZPT, generalni direktor ZPT. Na seji so obravnavali izvajanje akcijskega programa, izvajanje delovnega načrta, finančno stanje delovne organizacije, vplive nelikvidnosti na finančno stanje delovne organizacije, vplive nelikvidnosti na finančno poslovanje, povečanje dolgov, najmanjše kratkoročnih posojil za izplačevanje osebnih dohodkov in podobno.

ODBOR ZA DRUŽBENI STANDARD ZPT

Dne 6. decembra 1974, je bila 8. seja odbora za družbeni standard ZPT. Na njej so obravnavali in sklepali o naslednjih zadevah:

— člani odbora so bili seznanjeni s poslovanjem počitniških domov v letošnjem letu in o popisu osnovnih sredstev ter inventarja in o zalogah živil in pijač v počitniških domovih ZPT;

— sklenil je, da je treba avto kombi, ki je v osnovnih sredstvih počitniških domov, preko zime temeljito popraviti;

— ves drobni inventar, ki ga bodo potrebovali počitniški domovi v naslednji sezoni, je treba nabaviti že v začetku prihodnjega leta;

— določena stališča je sprejel tudi do pravic osebja, zaposlenega v počitniških domovih, ki izvirajo iz raznih splošnih aktov in sklepov samoupravnih organov ter o takojšnjem pričetku priprav v počitniških domovih na naslednjo letovalno sezono ter o delovnih nalogah, ki jih ima upravnik počitniškega doma na Rabu. To delo bo opravila posebna komisija;

— nadalje je sprejel stališča da naj bi sredstva, ki so bila predvidena za razširitev zmogljivosti na Rabu, do nadaljnjega rezervirali za sofinanciranje počitniškega doma v Novigradu, ki ga gradi Počitniška skupnost Hrastnik. Član te skupnosti je tudi naša delovna organizacija;

— nadalje je sklenil, da je treba za letovanje v letovalnih prikolicah v Novigradu, izdelati realnejšo kalkulacijo stroškov.

V drugem delu seje so sodelovali tudi predstavniki sveta TOZD in SSS s področja Trbovelj. Obravnavali so odkup 18 stanovanj v novi stanovanjski stolpnici, ki jo gradi Stanovanjsko podjetje za potrebe kupcev, tj. delovnih organizacij, na Trgu revolucije. Svet TOZD in SSS, kakor tudi člani odbora za družbeni standard ZPT, so sprejeli predlog o razdelitvi razpoložljivega števila stanovanj, glede na finančno zmogljivost posameznih TOZD.

T. L.

SEMINAR O OBVEŠČANJU

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, je organiziral v času od 25. do 29. novembra 1974, seminar o obveščanju v sindikalni organizaciji. Potekal je v Piranu, udeležila pa sta se ga s področja TOZD ZPT v Trbovljah Marjan Vidmar in Ivo Škrinar, oba iz TOZD ESD.

9. kongres zveze socialistične mladine Jugoslavije

V Beogradu, je bil v veliki dvorani Doma sindikatov, od 21. do 23. novembra 1974, 9. kongres ZSMJ. Zasedanje je odprl Vladimir Maksimovič, predsednik konference Zveze mladine Jugoslavije. Njegov pozdrav tovarišu Titu je bil spremljan z burnim in prisrčnim aplavzom okrog 1500 prisotnih, kot tudi pozdrav ostalim gostom. Med njimi so bili Petar Stambolić, Kiro Gligorov, Stane Dolanc, Mika Špiljak, Djemal Bijedić, Nikola Ljubičić in ostali.

Nato je na govorniški oder stopil prav gotovo vsem najdražji gost, tovariš Tito, ki je zaželel mnogo uspehov pri delu kongresa ter pozdravil preko delegatov vso mladino Jugoslavije. Med drugim je tovariš Tito dejal, da so mladi že v NOB pokazali svojo revolucionarnost in da moramo biti ravno mladi tudi v teh pomembnih trenutkih v prvih vrstah pri graditvi našega družbenopolitičnega sistema. Poudaril je, da se že vidi nek napredek v delovanju mladinske organizacije po X. kongresu ZKJ in da se še mnogo pričakuje od mladine, čeprav smo jo že začeli nekako zapostavljati in nismo imeli pravih odnosov do izobraževanja mladih.

Po krajšem premoru je imel referat o aktualnih nalogah ZSMJ v borbi za nadaljnjo izgradnjo socialistične samoupravne družbe, predsednik odbora za pripravo 9. kongresa ZSMJ, Azem Vlasi.

Popoldan je kongres nadaljeval delo. V tem delu plenarnega zasedanja je bilo petnajst diskusij, ki so se nanašale na razna področja delovanja ZSM.

Drugi dan je kongres delal v petih komisijah: komisiji za politično organiziranost in statut, komisiji za izobraževanje in kulturo, komisiji za družbeno aktivnost mladine, komisiji za medsebojne odnose in v komisiji za družbenoekonomske odnose in stanje na vasi, v kateri sem tudi jaz sodeloval. Za-

radi velikega števila prijavljenih razpravljalcev, je bil čas za diskutiranje omejen le na pet minut, tako da sem moral svoj referat med kratkim odmorom skrajšati skoraj za polovico. Upam, da sem ga skrajšal tako, ne da bi kaj bistvenega izpustil. Koliko sem v tem uspel pa presodite sami. Skrajšana razprava je imela naslednjo vsebino:

Veliko govorimo o energetske krizi ter o njenih posledicah, tako v svetu kot tudi pri nas doma. Tudi mladi v rudarstvu se zavedamo te situacije in po svojih močeh skušamo prispevati k ublažitvi te krize. Seveda pa naša prizadevanja ne bodo obrodila sadov, če ne bomo z načrtno gospodarsko politiko reševali problematiko premogovništva, oziroma rudarstva.

Če pogledamo starostno strukturo rudarjev vidimo, da se le-ta giblje okrog 40 let. Privliv mlajših v rudarski poklic je majhen. Vzrok za to moramo iskati v tem, da je delavec za delo, kjer je še vedno veliko fizičnega težkega dela, poleg nejasnih perspektiv, še slabo nagrajen.

Kljub nekaterim ugodnostim v zadnjem času, je fluktuacija delovne sile izredno velika. To seveda negativno vpliva na doseganje proizvodnih načrtov, saj rabimo v rudarstvu delavca, ki je za to delo ustrezno usposobljen.

Z vso resnostjo ugotavljamo, da je interes za vpis na fakulteto za rudarstvo iz leta v leto manjši, pa tudi pogoji za študij na tej fakulteti so težki, šudij pa dolg. Mladega vajenca za rudarski poklic sicer dobimo, vendar pa se ta po končanem šolanju preusmeri v drug poklic.

Zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da se je v rudarstvo po odsluženju vojaškega roka, vrnilo prejšnja leta 50—60 % rudarjev, leta 1973 pa le še 47 %.

Ta podatek nam kaže, da se bomo morali na tem področju angažirati, če bomo hoteli, da se bo mlad rudar vrnil po odsluženju vojaškega roka na svoje delovno mesto.

Rudniki so nizko akumulativni in je problem zagotoviti sredstva za raziskave. Brez le-teh pa ni zagotovljena perspektivna proizvodnja, kar daje negotovost zaposlitve delavcem.

Težak gospodarski položaj pa se kaže predvsem v standardu naših rudarjev. Če primerjamo povprečne osebne dohodke rudarjev z delavci zaposlenimi v industriji, vidimo, da je bil povprečni osebni dohodek v industriji 2.456,00 din in v rudarstvu 2.640,00 din. Osebni dohodek rudarjev je bil torej višji le za 10,7 %. Takšen način nagrajevanja pa ni stimulativen, če pogledamo na kakšnem delovnem mestu dela rudar.

Približno 10 % vseh zaposlenih, pretežno mladih, govorim konkretno za ZPT, nima stanovanj, oziroma le-ta niso primerna za bivanje. Kljub večjemu oblikovanju sredstev stanovanjskega sklada iz 6 % na 9 % in dodeljevanju stanovanj iz solidarnostnega sklada, ne bomo mogli v doglednem času zagotoviti vsem ustreznih stanovanj.

Zaradi tega se vprašujemo, ali bomo zmožni kljub drugim manjšim ugodnostim še zadržati delovno silo v naših delovnih organizacijah.

Zavedamo se, da osebni dohodki in stanovanja niso dovolj za ureditev standarda, toda sredstva skupne porabe so premajhna, da bi z njimi delavcem zagotovili vsaj primereno rekreacijo v prostem času ter letovanja v ustreznih počitniških domovih, kjer bi si delavci pridobili novih moči, da bodo sposobni proizvajati več, da bo produktivnost večja ter da bodo resnično oblikovali take samoupravne odnose, v ka-

terih bodo samoupravljali z delom in sadovi svojega dela.

Reševanje teh problemov pa vidimo v naslednjem:

— odločno moramo nadaljevati s prizadevanji v nadaljnjih integracijskih procesih;

— za uspešno modernizacijo rudarstva predlagamo sprostitve carin, vsaj za stroje, kate-rih v Jugoslaviji ne proizvajamo ter valorizacijo kreditov za modernizacijo;

— potrebno je zagotoviti del sredstev iz republiških rezervnih skladov za raziskave;

— zagotoviti je potrebno, da bo postal poklic rudarja spet privlačen, to pa bomo dosegli z zvišanjem družbenega standarda rudarja, z urejenimi pogoji študija na rudarskih fa-

kultetah, zanesljivo perspektivo za celotno delovno dobo in zagotovljenim 42-urnim delovnim tednom.

Za odpravo vseh problemov se bomo angažirali vsi mladi, vsi rudarji, vendar se bodo bistveni rezultati pokazali le ob solidarni pomoči družbene skupnosti. Mladi smo pripravljeni delati in če bodo problemi pravočasno rešeni, nas bo več, več bo energije in hitrejši bo razvoj naše družbe.

Drugi dan je bil za vse delegate tudi najbolj naporen zaradi tega, ker smo delali od 9. ure zjutraj pa do 20. ure zvečer, s kratkim premorom za kosilo. Skoraj vsak tretji delegat v naši komisiji je bil pripravljen za razpravo tako, da kljub intenzivnemu delu vsi, ki

so želeli, niso mogli stopiti na govorniški oder.

Zadnji dan je bilo zopet plenarno zasedanje. Kongres je sprejel poročilo komisij, ki so delovale prejšnji dan in s popravki sprejel tudi statut ZSMJ pri nadaljnjem razvoju socialistične samoupravne družbe ter resolucije o mednarodni aktivnosti in sodelovanju ZSMJ.

Konstituirala se je konferenca ZSMJ in predsedstvo konferencne ZSMJ. Izvolili smo predsednika ZSMJ — Azem Vlasi in sekretarja ZSMJ — Matko Topalovič. Z zaključnim govorom novoizvoljenega predsednika ZSMJ, pa je kongres končal svoje delo.

Peter Kolander

Na kongresu jugoslovanskih sindikatov

Na 7. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je bil v dneh od 17. do 20. decembra 1974, je spregovoril tudi naš delegat Tone Šun. Govoril je o splošni problematiki osebne- ga in družbenega standarda zaposlenih v slovenskih premo- govnikih. Njegova razprava se je glasila:

Tovarišice, tovariši delegati:

Kot delegat slovenskih rudarjev, bi želel v svoji razpravi informirati delegate tega kongresa o nekaterih problemih, ki so prisotni v premogovnikih Slovenije, ob tem pa predlagati nekaj zaključkov, ki naj bi prispevali k hitrejšemu reševanju problematike rudarjev, ki je nujno povezana tudi z delom in odgovornostjo sindikata.

Zavedam se, da je o proble- mih rudarstva bilo že veliko razprav in predlogov na republiških kot tudi na zveznih or- ganih, vendar do danes še ni ustreznih rešitev, zato je nujno, da spregovorimo o tem tudi na 7. kongresu Zveze sindi-

katov Jugoslavije in zahtevamo hitro in dokončno rešitev.

Stanje v premogovništvu Slovenije še zdaleč ni zadovoljivo in je bolj kritično kot ga običajno ocenjujemo. Posledica takega stanja je do nedavne- ga vodena politika do lastnih energetskega virov, saj je usmeritev v razširitev in pove- čanje proizvodnje premoga odklon od zasnov nadaljnje usmeritve gospodarskega razvoja tako v republiki Sloveniji, kot v Jugoslaviji. Iz teh razlogov je v tem razdobju vsaj v Slo- veniji, prenehanje vlaganja družbenih sredstev v razvoj in modernizacijo premogovništva. Eksploatacija premoga, pred- vsem pa še jamska v velikih globinah, ob določenih oziroma predpisanih enotnih cenah, pogojuje nizko akumulativno proizvodnjo, če o akumulaciji sploh lahko govorimo, ki ne omogoča lastnih vlaganj v hitrejši razvoj proizvodnje, modernizacijo in s tem povečanje produktivnosti dela. Takšno stanje je seveda moralo nujno

privesti premogovnike, da za- ostajajo tako v opremljenosti, kakor tudi produktivnosti, razvoju osebne- ga in družbenega standarda in krepitve lastne re- produktivne sposobnosti. Po- sledice tega pa se odražajo tu- di v:

1. nizkem dohodku in ostan- ku dohodka;

2. neustreznih osebnih do- hodkih in drugih prejemkih za težko in nevarno delo;

3. premajhnem vlaganju v družbeni standard zaposlenih in v razvoj splošnega standar- da krajev, kjer rudarji živijo;

4. močni fluktuaciji zaposle- nih vseh profilov v druge de- javnosti pa tudi v tujino — prišlo je celo do odpuščanja delavcev;

5. nezainteresiranosti za štu- dij na rudarskih poklicnih, srednjih in visokih šolah;

6. sledila je tudi usmeritev v zapiranje tako imenovanih ne- rentabilnih premogovnikov, ki bi ob ustrezni politiki cen in pravočasni družbeni interven-

ciji, lahko danes mnogo prispevali v premagovanju oskrbe z energetskimi viri;

7. preorientaciji kovinsko predelovalne industrije, ki je izdelovala rudarsko opremo in je glede na neperspektivnost premogovništva začela zmogljivosti preusmerjati v druge dejavnosti.

Te ugotovitve imajo sicer nekoliko zgodovinsko obeležje, na katere pa smo v premogovništvu stalno opozarjali. Pri tem smo vedno zagovarjali trdnejše osnove planiranja, ker smo se zavedali, da prodaja energetskih virov ne prenese čistih tržnih odnosov.

In kakšno je stanje danes?

Ugotovimo lahko, da je usmeritev tako zveznega kot republiškega gospodarskega načrta, mnogo bolj jasna in opredeljena. Temu ustrezno pa ni usmerjena politika cen in angažiranja združenih sredstev, ki bi omogočila hitrejši razvoj zaostalih zmogljivosti, modernizacije proizvodnje in uporabo sodobne opreme v proizvodnji premoga.

Nadaljnji problem je, kako ob sedanjih potrebah in zahtevah po premogu uveljaviti v premogovnikih 42-urni delovni teden, ki v premogovnikih Slovenije sploh ni realiziran in kakšno stališče naj zavzame sindikat do tega vprašanja? Prej naštetih problemi so namreč povzročili, da ni mogoče ustvariti zadovoljivo proizvod-

njo za kritje potreb po premogu v 42-urnem delovnem tednu. Ali je možno ob takšnem stanju in stališču družbenih organov po povečanju proizvodnje premoga zaradi potreb, da sindikati vztrajamo na izvajanju 42-urnega delovnega tedna?

Če je naše stališče takšno, da moramo zagotoviti sedanjim potrebam ustrezno količino premoga, ne glede na izvajanje 42-urnega delovnega tedna, potem je nujno, da spregovorimo tudi o cenah premoga, proizvedenega v podaljšanem delovnem času. Menimo, da se proizvodnja premoga, pridobljena ob takih pogojih, ne more vrednotiti po cenah, ki veljajo za proizvodnjo, doseženo v rednem delovnem času.

Prav tako menimo, da se v splošnem cene energetskih virov pri nas ne vrednoti ustrezno njihovi vlogi, v celotnem oblikovanju družbenega proizvoda. Zato bi morali zvezni organi, ki vodijo politiko cen, imeti drugačen odnos do oblikovanja cen energetskim virom in tako omogočiti tem dejavnostim enakopravne pogoje za oblikovanje dohodka; v kolikor ni zaradi celotne ekonomske politike mogoče uveljaviti tržne odnose v energetiki, pa je zagotovili določeno kompenzациjo kot nadomestilo za višje stroške proizvodnje. Menimo tudi, da je treba politiko določanja cen vsem energetskim virom, prenesti v pristojnost republik.

Da bi ustrezno potrebam po premogu, uspešnejše razreševali nakazano problematiko, predlagamo:

1. usmeriti je politiko kreditiranja razvoja proizvodnje in modernizacije tako kot je programirana v prioriteti srednjeročnega in dolgoročnega razvoja energetike, pri čemer je kreditne pogoje prilagoditi akumulativni sposobnosti premogovništva (dolgoročni krediti in nizka obrestna mera);

2. odpraviti je carinske datjave na uvoz opreme in rezervnih delov, ki se ne proizvajajo v Jugoslaviji;

3. zagotoviti je potrebno devizna sredstva za uvoz rudarske opreme, saj nam je znano, da zaradi energetske stiske le-to ne smemo izvažati in si tako zagotoviti lastna devizna sredstva;

4. voditi je tako politiko cen, ki bo omogočala tudi premogovnikom normalno pridobivanje dohodka, iz katerega bo mogoče rudarje ustrezno nagrajevati in zagotoviti ustrezen družbeni in splošni standard.

Iz predlaganih rešitev je razvidno, da rudarji od družbene skupnosti ne iščemo nič drugega kot vrednotenje našega dela, tako kot ga vrednoti naša družba v drugih dejavnostih.

Mi ne želimo nobenih privilegijev, ampak le spoštovanje principov, ki jih je osvojila naša socialistična samoupravna družba.

SINDIKALNA LISTA 1975

Znano nam je, da smo v letu 1974 sprejeli sindikalno listo in to kot skupen dogovor organizacij sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije. Članstvo je namreč večkrat zahtevalo in slednjič le pozdravilo dogovor o vprašanjih, ki jih sindikalna lista ureja. Praviloma ta vprašanja niso materialno pomemb-

na, so pa pomembna s stališča odnosov med delavci, ker njihova višina ni v neposredni odvisnosti od obsega in kakovosti dela. Zato so tudi delavci odklanjali nerazumljive razlike od podjetja do podjetja, od panoge do panoge.

V prvih mesecih uveljavljanja sindikalne liste, so nasta-

jali tudi odpori v nekaterih delovnih organizacijah ali panogah, zlasti tam, kjer so bile dotedanje pravice višje, to pa za voljo boljšega finančnega položaja, na podlagi katerega so si privoščili večje bonitete kot jih sindikalna lista predvideva. Danes teh problemov praktično ni več. Usklajenost teh vpra-

šanj omogoča vsem sindikalnim organizacijam, da se v veliko večji meri usmerijo v prizadevanja za dvig produktivnosti, v izgrajevanje spodbudnih sistemov delitve po delu in še v druge sindikalne probleme, kot na primer aktivnost osnovnih organizacij sindikata, itd.

Tako tudi daje predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije v javno razpravo sindikalno listo za leto 1975. Iz te liste je razvidno, da ne gre za večje spremembe, pač pa so spremenjene tiste točke, kjer zaradi spremenjenih stroškov dosedanja višina ne ustreza. Razen tega je v osnutku »Sindikalne liste 1975« prišlo do nekaterih manjših sprememb, na katere so vplivale dosedanje pobude iz osnovnih organizacij sindikata ali podpisnic samoupravnih sporazumov. Nove ali bolj spremenjene so le tiste točke, ki obravnavajo najvišje osebne dohodke, minulo delo in regres za prehrano med delom.

Če na kratko povzamemo uvodne določbe sindikalne liste 1975, vidimo, da predstavlja ta lista skupen dogovor organizacij in organov sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije.

Povzeta so vprašanja, za katera je potrebno doseči usklajeno urejanje v vseh ustreznih samoupravnih sporazumih, internih aktih temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter dogovorih.

V ustavi je izrecno poudarjena vloga in družbena odgovornost sindikalnih organizacij, zlasti v sistemu samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja, ki zadevajo in urejajo odnose delavcev v samoupravnem sistemu. Skladno s takšno ustavno opredelitvijo vloge sindikatov, je potrebno doseči največjo možno stopnjo usklajenosti v stališčih, ki jih bomo zastopali na vseh ravneh svoje organiziranosti in pri urejanju teh odnosov, bodisi v internih aktih temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ali v samoupravnih sporazumih in družbenih do-

govorih oziroma v zakonodaji iz tega področja. V tem smislu tudi sindikalna lista obvezuje vse člane sindikata in sindikalne organizacije ter organe sindikatov in Zveze sindikatov, da se za uresničitev določil sindikalne liste zavzemajo in jo uveljavljajo.

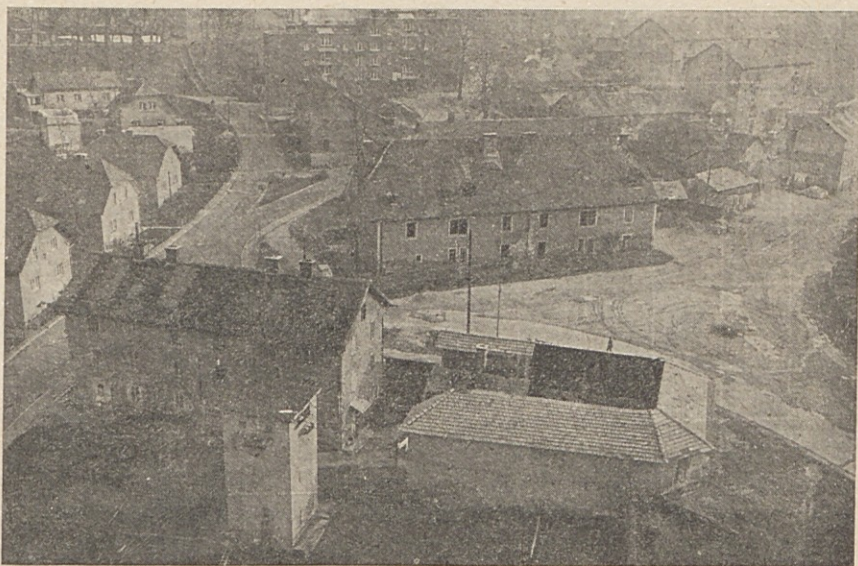
Določbe, ki jih vsebuje sindikalna lista so obvezne za udeležence samoupravnih sporazumov šele, ko bodo z zavzemanjem sindikalnih organizacij in drugih udeležencev samoupravnih sporazumov sprejete. Določbe bodo postale sestavni del teh samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o merilih za razporejanje dohodka in delitev osebnih dohodkov. Če teh določb ne bomo spoštovali, bomo izvajali sankcije kot jih določa samoupravni sporazum. Zlasti osnovne organizacije sindikata so dolžne s svojo aktivnostjo dosledno spoštovati določila sindikalne liste.

Spremembe v družbenoekonomskem sistemu se nujno odražajo tudi v sindikalni listi. Zaradi tega so v nekaterih točkah skladno s prehodom na bruto osebne dohodke, številke preračunane tako, da dodatek ostane nespremenjen.

Pomembno dopolnitev sindikalne liste predstavlja stališče o uresničevanju pravic iz minulega dela. Doslej je bilo v praksi več poskusov za uresničevanje tega načela nagrajevanja, toda večinoma so bili zasnovani na delovni dobi. Prav zaradi nujnosti, da pospešimo proces celovitega pristopa k nagrajevanju po minulem delu, vsebuje sindikalna lista osnovna načela, na katerih je potrebno v praksi interne delitve konkretne rešitve. Sindikalna lista tudi ni statičen dokument. Ko se bo pokazala potreba, da jo je treba dopolnjevati, jo bomo dopolnjevali po enakem postopku, kot smo jo sprejemali.

Prav tako pa jo bo potrebno vsako leto valorizirati, če se bo pokazalo na koncu leta, da so se življenjski stroški povišali. Sindikalna lista je pisana v preprostem jeziku, tako da je dostopna vsakemu delavcu, skratka, da je razumljiva celotnemu članstvu.

Ker mora biti sindikalna lista 1975 sprejeta do konca decembra 1974, smo se odločili v naši delovni organizaciji, da o njej razpravljamo 3. decembra s predsedniki osnovnih organizacij sindikata s tem, da jo vse osnovne organizacije

Ožje območje naselja Opekarna, po domače Polaj, kjer bo v naslednjih letih zrastle večje število stanovanjskih hiš, po že sprejetem zazidalnem načrtu. V prvi fazi bodo porušili objekt bivšega samskega doma (na sliki v sredini) in nekaj manjših okoliških zgradb. Značilno je, da je predmetna zgradba, tj. bivši samski dom, bila svoječasno bolnica za trboveljske rudarje in njihove družinske člane. (Foto inž. Tone Bregant)

sindikata obravnavajo do 10. decembra 1974. Predlog k posameznim točkam je bilo treba posredovati občinskim sindikalnim svetom v Hrastniku, Trbovljah in v Zagorju. O spremembah sindikalne liste mora biti seznanjeno celotno

članstvo sindikata, nakar so bili izvedeni članski sestanki, na katerih so se izoblikovala stališča k posameznim točkam.

Ko bo sindikalna lista sprejeta, bodo o tem ponovno obveščeni vsi člani kolektiva.

Ivan Vovk

Naša stvar ne more propasti...

Ob proslavljanju jubilejev naše revolucije smo vsako leto pred novimi dilemami; kako jih počastiti, da bo nekaj novega, izvirnega in da bo v poslušalcih ostal primeren odmev o tistih velikih dejanjih naše bližnje preteklosti.

Začetni dnevi letošnjega novembra so se bliskoma vrstili. Strokovne šole so vsaka zase iskale možnosti o načinu letošnje proslave. Veliko elementov je kazalo, da bo vsaka proslavljalna zase. V tem oklevanju sem predlagal, da bi spet proslavljali skupno (kvalitetneje, boljše in ceneje). V svojo sredo bi povabili Josipa Vidmarja,

predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zagorska rojaka Mileta in Franceta Klopčiča, pesnika revolucije Mateja Bora ter dramsko igralko Vido Levstik.

Kmalu je bilo doseženo soglasje vseh treh strokovnih šol. Za celotno izvedbo proslave pa je ostalo le deset dni časa, ker so šole določile za praznični dan 23. november.

Mnogi v Zagorju so resno jemali zamisel kot pobožno, neizvedljivo željo. Toda že prvi telefonski pogovori so potrdili, da bo večina povabljenecv prišla, le Bor je bil zavzet s portoroškim simpozijem o varstvu okolja.

K vsem povabljenecem sem odšel na podroben in dokončen razgovor. Tovariš Josip Vidmar se je strinjal, da bo govoril o poti slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ ter o podelitvi naziva maršala Jugoslavije tovarišu Titu; pesnik Mile Klopčič bi osvetlil kulturna dogajanja v zagorski dolini pred vojno. France Klopčič je želel spregovoriti o znanosti in umetnosti danes. Z dramsko igralko Vido Levstikovo pa se je zgovorila tovarišica Marija Malovrhova.

Dne 23. novembra so strokovne šole nestrpnost pričakovale povabljenec. Z določeno zaskrbljenostjo so čakali tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja v Zagorju.

Vabilu so se odzvali tovariši Josip Vidmar z ženo Nado, France Klopčič ter Vida Levstikova. Ob prihodu so si ogledali leposlovno knjižnico delavskega doma in stekleno dvorano.

Z navdušenim ploskanjem je sprejela gledališka dvorana medse drage goste iz Ljubljane ter predstavnike družbenopolitičnega in kulturnega življenja iz doline.

Enourni program je obsegal pozdravni govor tovariša Franca Vebra, šest recitacij iz NOB in socialne revolucije, ki so jih pripravili učenci strokovnih šol, pet recitacij Vide Levstikove, pripovedovanje tovariša Josipa Vidmarja, Klopčičeva razmišljanja o znanosti in kulturi danes in nekaj mojih misli ob ustanavljanju KUD na strokovnih šolah v Zagorju.

Občinstvo je od začetka do konca spremljalo program z izredno pozornostjo, kakršne ob učencih v tej dolini še nisem doživel.

Po proslavi so odšli gostje na brežiček pod »Kumom« in si od tam ogledali Zagorje, ki se je ta dan začuda kopalo v prijetnem soncu. Nazadnje pa so stopili še k »Medvedu« na prigrizek in še bolj zanimivo kramljanje.

Mislil, da ta zapis ne bi bil popoln, če ne bi vsaj na kratko

Poročali smo že v prejšnji številki našega glasila, da je v noči med 1. in 2. novembrom 1974, pogorel planinski dom na Zasavski gori. Na ruševinah so zagorski planinci pozidali v mesecu dni znova ta dom in 3. decembra 1974 dom že tudi pokrili. Dom ima tlorisno izmero 16,8 m x 12,1 m. Z deli bodo nadaljevali tako, da bodo dom odprli prihodnje leto.

Foto inž. Stane Toplak

začrtal mrzlične predpriprave na praznovanje in ravno tako bi bil osiromašen, če ne bi strnil vsaj nekaj misli, ki so jih naši gostje izrekli zbranim poslušalcem v dvorani:

Najprej je spregovoril Josip Vidmar »Težko mi bo v teh kratkih minutah strniti vse tisto veliko, kar se je dogajalo v tistih pomembnih dneh, poskušal bom orisati samo del tistega.

Pred velikim zborom odposlancev je šla na pot tudi slovenska delegacija. Prebijali smo se peš in na lojtrskih vozovih. Za nekaj časa smo se utavili v Livnu. Povsod, kjerkoli smo se mudili, smo bili sprejeti kot bratje.

Nenadoma sem v Livno dobil sporočilo, da moram nemudoma v Jajce k tovarišu Titu.

Prvič sem bil pri njem. Hotel je zvedeti čimveč o razmerah v Sloveniji, razpoloženju ljudi, o uspehih, o izdajalski dejavnosti domobrancev.

Ostal sem v Jajcu, da bi sodeloval v pripravah na II zasedanje AVNOJ. Kmalu pa so me slovenski delegati, med njimi Boris Kidrič, seznanili s predlogom, da bi tovarišu Titu na zasedanju podelili naziv maršala Jugoslavije.

Dvoranica kulturnega doma v Jajcu, je bila na dan II. zasedanja AVNOJ, napolnjena do zadnjega kotička. Vsi smo bili vojaško oblečeni in seveda obo-

roženi z najrazličnejšim orožjem, držali smo ga v naročju ali pa stiskali med kolena. Vse odločitve so odposlanci sprejemali z navdušenjem, toda ko sem predlagal, da se tovarišu Titu, za njegove vojaške in revolucionarne zasluge, podeli naziv maršal Jugoslavije, je zagrmel tak aplavz in zdivjal tak vihar navdušenja, da sem mislil, kako se bo vsak trenutek podrl strop nad nami. Vzklikanje, petje, ploskanje! Brez konca!

Tito je ostal dostojanstven tudi v tem trenutku ginjenosti. Gledal sem ga, s kolikim naporom obvladuje plimo svojih čustev. Pogosto sem ga primerjal z drugimi velikimi osebnostmi sveta, tudi z Jeanom d'Arcem. Toda on je bil vse kaj drugega, edinstven!

Nato so mu podelili tudi vsa maršalska dostojanstva. V ozadju odra so se pripravljali kulturniki, ker se je zasedanje s tem viškom bližalo koncu.

V velikem čustvenem prevzetju je Tito obvladal trenutek s šalo: Rekel mi je: 'Vi ste za sve ovo krivi'.

Šele dosti kasneje sem zvedel, da je bila podelitev naziva maršal tudi mednarodno pomembna za Jugoslavijo. Stiki, ki jih je imel tovariš Tito z velikimi državniki: Churchillom, s člani vojaških misij in drugimi, je le-tem vlivala maršalska čast, respekt, spoštovanje, izjemnost osebnosti.

Nikoli ne bom pozabil podobe Livna, ko smo se vračali iz Jajca domov. V svojih večernih razmišljanjih na ulicah osvobojenega mesta, sem nenedoma zaslišal petje borcev, cele čete, oborožene s težkim orožjem. Približevali so se s strunnim korakom, toda čeprav so bili zelo blizu, korakov ni bilo čuti. Ali je privid? Ali se sploh ne dotikajo tal? Šele, ko so bili čisto blizu, sem v mraku zapazil, da so bosí. Šli so v zasnežene planine med Livnom, s pesmijo!

Ta podoba me je tako presunila, da sem zatrdno verjel: naša stvar ne more propasti! In res ni!

Na vas, mladih pa je, da jo razvijate naprej!«

France Klopčič je govoril o znanosti in kulturi danes. O tem, da v šoli pridobljeno znanje še zdaleč ne zadošča, da mora človek neprestano spoznavati novo, če noče ostati zadaj. Mora se učiti, spremljati nova spoznanja in se kulturno bogatiti. Svoja znanja mora vračati nazaj, v prid delovnemu človeku.

Kaj sem govoril sam, pa v tem sestavku ne bom navajal, ni tako izjemno, pa tudi ne čisto zanič, najbrž pa bom moral mnoge stvari še večkrat ponoviti, da bodo v praksi izpeljane.

Vlado Garantini

Beneficiranje zavarovalne dobe po novem

Z uveljavitvijo novega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja s 1. 1. 1973, je dobila republika pomembne pristojnosti glede urejanja beneficiranja zavarovalne dobe. Določitev delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, povečanje zavarovalne dobe in znižanja starostne meje je v pristojnosti

skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri tem mora skupnost upoštevati načela in pogoje, ki so določeni z zveznim zakonom. Ta načela so naslednja:

— povečanje zavarovalne dobe je odvisno od teže in škodljivosti oziroma od narave dela;

— povečanje sme znašati največ 50 %;

— beneficiranje zavarovalne dobe terja sočasno ustrezno znižanje starostne meje za pravico do pokojnine.

Pogoji, ki jih določa zvezni zakon, se nanašajo na delovne škodljivih vplivov na zdravstveno stanje in delovno zmōž-

nost delavca, ter na delovni čas.

Republiški zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je v 43. členu določil, katera vprašanja je urejevati z družbenimi dogovori. Družbeni dogovor o načelih in kriterijih in osnovah postopka za določanje delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, ki so ga 14. junija 1974 podpisali SPIZ v Sloveniji, IS skupščine SR Slovenije, ZS Slovenije in GZ Slovenije, predstavlja pomemben pravni vir za urejanje problematike beneficiranja zavarovalne dobe. Priprava dogovora je potekala več kot eno leto, v okviru sindikata in GZ je bila organizirana široka javna razprava o osnutku in predlogu dogovora.

Za TOZD slovenskih rudnikov so pomembna predvsem naslednja določila dogovora:

— zmanjševanje rastočega trenda uvajanja novih beneficiranih delovnih mest;

— predvidena možnost za samoupravno dogovarjanje o solidarnostnem plačevanju povečanih sredstev oziroma stroškov, ki so nastali zaradi povečane zavarovalne dobe in znižane starostne meje za pridobitev pravice do pokojnine;

— izjemno določilo za nekatera delovna mesta v rudnikih (v zvezi s proizvodnjo) in pri prebijanju predorov, po katerem zadošča, če dela delavec več kot polovico polnega delovnega časa pod zemljo v posameznem letu (doslej 80 % polnega delovnega časa);

— TOZD morajo v svojih samoupravnih sporazumih o medsebojnih razmerjih v združenem delu, urediti naslednja vprašanja: postopek in način za določanje delavcev o delovnih mestih z benefikacijo, označiti posebno težka in za zdravje škodljiva delovna mesta, za katera se predlaga beneficiranje zavarovalne dobe, določiti vire za kritje povečanih stroškov.

O družbenem dogovoru o načelih in kriterijih in osnovah postopka za določanje delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, ki je bil objavljen v Ur. listu SRS, št. 25, z dne 1. julija 1974, je razpravljala odbor za kadrovsko politiko in socialno varstvo ZPT, na svoji 3. seji, dne 18. 9. 1974.

Odbor je na osnovi tehtne razprave sprejel naslednje sklepe:

1. predlagal je ponovno aktiviranje komisijske slovenskih rudnikov za vprašanja beneficirane zavarovalne dobe;

2. delavskim svetom TOZD in SSS je predlagal imenovanje 5-članskih komisij, za izdelavo osnutka predloga za določitev delovnih mest z benefikacijo;

3. TOZD osnovne dejavnosti je dal priporočilo za tesno sodelovanje pri izdelavi osnutka predloga.

Informacija o novostih na področju urejanja beneficirane zavarovalne dobe ne bi bila popolna, če ne bi na kratko omenili še prizadevanj po samoupravnem dogovarjanju o beneficiranju zavarovalne dobe v jugoslovanskem prostoru.

Osnutek medrepubliškega družbenega dogovora o usklajevanju meril za določanje in priznavanje zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem, je pripravil svet Zveze sindikatov Jugoslavije. Upam, da leta predstavlja uresničitev zahtev slovenskih rudnikov po enotnem urejanju beneficirane zavarovalne dobe za vse rudarje v Jugoslaviji. Svojo trditev utemeljujem z navedbo nekaterih pomembnih določil osnutka tega dogovora:

— priznanje pravice do beneficiranja zavarovalne dobe ni pogojeno s predhodnim stažem (doslej 5 let);

— pravica do beneficirane zavarovalne dobe se priznava tudi detaširanim delavcem;

— zveza skupnosti PIZ Jugoslavije bo določila osnove enotne metodologije za izdelavo dokumentacije, potrebne za priznavanje beneficirane zavarovalne dobe;

— zavarovalna doba s povečanjem naj se priznava od 15. maja 1945 dalje, ne glede na to, ali so bili za preteklo obdobje plačani ustrezni prispevki ali ne;

— dogovor predvideva naslednje stopnje povečevanja zavarovalne dobe: 12/18, 12/16, 12/14, izpušča pa dosedanjo stopnjo 12/15.

Osnutek medrepubliškega dogovora je na seji, dne 9. oktobra 1974 obravnaval odbor podpisnikov tega dogovora, ki se je strinjal s predlogom, da se sklene medrepubliški dogovor, imel pa je več pripomb na predlagan koncept dogovora:

1. razširiti je treba krog podpisnikov;

2. reševanje problematike beneficiranja zavarovalne dobe bi morali iti v smeri podvzemanja varstvenih in drugih ukrepov ter v smer odpravljanja vseh vzrokov, katerih posledica je beneficiranje (zajeziiti trend zahtevkov);

3. proučiti finančne posledice priznavanja pravic od 15. maja 1945 dalje;

4. solidarnost financiranja naj samostojno rešujejo republike in avtonomne pokrajine;

5. odbor ni podprl stališča iz osnutka, da predhodni staž ni potreben (ostane naj 5 ali 3 leta);

6. stopnje povečanja naj se ne spreminjajo, ostane naj tudi stopnja 12/15.

Ob zaključku razglabljanja o urejanju zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem, želim seznaniti vse zaposlene še z izdatki, ki jih ima delovna organizacija ZPT zaradi obveznosti plačevanja prispevkov za beneficirano zavarovalno dobo:

1	2	3	4	5	6	7
leto	stopnja poveč.	štev. uprav.	prisp. stop.	vplačana sredstva	skupaj izdatki	skupaj uprav.
1973	12/16	2206	5,46	3,555.842,80	4,254.937,60	2835
	12/15	629	4,10	699.094,80		
I.-X.	12/16	2038	7	6,372.638,70	7,605.108,60	2702
1974		664	5,20	1,232.469,90		

Op.: prispevna stopnja v letu 1974 se odreja od bruto osebnih dohodkov.

V oktobru t.l. je imela komisija slovenskih rudnikov za reševanje beneficirane zavarovalne dobe, dve razširjeni seji (stališča in sklepi so bili objavljeni v posebnem biltenu ZPT, z dne 2. 12. 1974).

Strokovne komisije, ki so jih imenovali delavski sveti TOZD rudnik Hrastnik, rudnik Trbovlje, rudnik Zagorje, RGD,

ESD, Separacija in skupni prevoz, so v novembru opravile svoje delo in posredovale svojim delavskim svetom predlog za določitev delovnih mest, na katerih se bo zavarovalna doba štela s povečanjem (glej bilten, št. 25/74). Pri svojem delu so komisije upoštevale dvoje osnovnih stališč komisije slovenskih rudnikov za benefikacijo:

1. vsa delovna mesta v jami, na katerih delajo delavci poln delovni čas, se beneficirajo po stopnji 12/16;

2. v seznam delovnih mest z benefikacijo 12/15 vnesti tudi delovna mesta tehniških delavcev, ki so zaradi neizpolnjevanja pogoja 80 % prisotnosti v jami, izpadla ob zadnji reviziji.

Dokončno odločitev o tem, na katerih delovnih mestih se bo zavarovalna doba štela s povečanjem, bodo sprejeli delavci na zborih. Zaradi tega, ker se bo tudi v bodoče vodila posebna evidenca vhodov v jamo, želim poudariti, da določitev nekega delovnega mesta za beneficirano, še ne pomeni individualne uveljavitve pravice do zavarovalne dobe s povečanjem. Ta se bo določala ob koncu vsakega koledarskega leta. V razpravah na zborih bo treba torej temeljito obravnavati delovna mesta, ne pa posamezne delavce, ki na njih delajo.

Vladimir Sihur

Rudarstvo doma in po svetu

DOLGOROČNA POLITIKA ENERGETIKE V SFRJ NA DOMAČI ENERGETSKI OSNOVI

Dne 25. novembra 1974, je potekala v Beogradu seja zveznega komiteja za energetiko in industrijo pod predsedstvom člana zveznega izvršnega sveta Dušana Ilijevića. Na seji so obravnavali, ob upoštevanju nekaterih pripomb in predlogov, dokument o dolgoročni politiki razvoja energetike v Jugoslaviji do leta 1985. Ugotovili so, da je za uspešen gospodarski razvoj SFRJ, predvsem pomembno zagotoviti zadostne količine energije, za kritje naraščajoče porabe, kar je vsekakor življenjskega pomena in prvi pogoj dinamičnega razvoja industrije in gospodarstva v naši državi nasploh.

Ob upoštevanju sedanjega stanja energetike pri nas in osnovnih ciljev skupne politike

dolgoročnega razvoja države do leta 1985, pa tudi energetske baze države in nastale spremembe v svetu in pri nas, bo politika dolgoročnega razvoja v naši državi zasnovana na racionalnem izkoriščanju in razvoju domače energetske baze ter zanesljivem zagotavljanju potrebnih količin vseh oblik energije, ob upoštevanju gospodarskih, strateških in drugih potreb države.

V tem okviru je predvideno, da se bo proizvodnja jugoslovanskih premogovnikov dvignila do leta 1980 na preko 80 milijonov ton premoga letne proizvodnje. Za doseg tega cilja pa bodo jugoslovanski premogovniki potrebovali v tem razdobju 1.000 milijard S din investicijskih sredstev. K temu dogovoru o dolgoročni politiki bodo morale dati svoja soglasja še posamezne republike in pokrajine.

REZERVE PREMOGA V BIH

Na temelju doslej znanih podatkov, ki temelje na opravljene

nih raziskavah, znašajo geološke rezerve premoga v Bosni in Hercegovini, okrog 3,9 milijard ton, kar predstavlja 33 % skupnih jugoslovanskih rezerv premoga. Ne glede na to, da so ugotovljene rezerve premoga velike, pa predvidevajo, da bi kljub temu bilo treba vložiti večja sredstva v raziskave za razširitev surovinske baze. To pa vsebuje tudi program razvoja premogovnikov te republike do leta 1985. Program temelji na sklepih delavcev temeljnih organizacij združenega dela in na strokovnih prognozah.

VEČ SREDSTEV ZA ANTRACIT

Rudnik antracita Vrška Čuka pri Zaječarju, bo v naslednjih letih vložil okrog 380 milijonov din investicijskih sredstev za povečanje proizvodnje antracita za novih 50—60.000 ton letno. Nato bi ta rudnik lahko številnim kupcem dobavil letno preko 100.000 ton antracita. Na novih investicijah v tem premogovniku, so zelo zainte-

resirani železarji iz Jesenic, Skopja, Bora ter delavci tovarne cementa iz Beočina. Kalorična vrednost antracita Vrška Čuka znaša 7.000 kilokalorij, zavoljo tega je zelo uporaben za topilniške oziroma železarske potrebe.

PREMOGOVNA INDUSTRIJA V EGS

Države evropske gospodarske skupnosti bodo vztrajale na tem, da bi znašala proizvodnja črnega premoga 250 milijonov ton letno, kar naj bi trajalo do leta 1985, da bi na ta način zmanjšali odvisnost od uvoza premoga in nafte. Po priporočilu izvršne komisije EGS za premogovno industrijo, naj bi članice te gospodarske skupnosti, do tega razdobja zvišale proizvodnjo premoga na 300 milijonov ton letno, kar bi bilo v skladu s potrebami.

PREMOG V KAZAHSTANU

Rezerve premoga na območju Ekibastuz v Kazahstanu dovoljujejo, da odprejo premogovnik večjih zmogljivosti, ki bi obratoval s površinskim ko-

pom. Letna proizvodnja bi znašala od 100 do 120 milijonov ton premoga. Države, članice SEV so sodelovale pri razvoju tega premogovnika z dobavami opreme. Vsa vlaganja v odpiranje rudnika na tem območju, se bodo izplačala že v nekaj naslednjih letih. Zgradili bodo več termoelektrarn s skupnimi zmogljivostmi 16 milijon. kW. Geologi cenijo rezerve na tem območju na preko 150 milijard ton črnega in rjavega premoga.

VEČ PREMOGA NA POLJSKEM

Po načrtu bi znašala proizvodnja premoga na Poljskem v letošnjem letu preko 162 milijonov ton, vendar računajo, da bodo to količino prekoračili vsaj za 5 milijonov ton. Svoj letni načrt so poljski rudarji pred nedavnim že prekoračili.

SVETOVNE REZERVE URANA

V naslednjem pregledu prikazujemo razpored potrjenih in ocenjenih rezerv urana v sve-

tu, po posameznih državah (v 000 tonah):

država	rezerve	potrjene ocenjene
ZDA	259	538
Južna Afrika	202	8
Kanada	185	190
Avstralija	140	48
Nigerija	40	20
Francija	36,6	24,3
Gabon	20	5
druge države	53	52
Skupaj	936	885

Pod rezervami razumemo rudo, iz katere je mogoče dobiti uran po prodajni ceni, ki je manjša od 20 funt šterlingov za kilogram.

ENERGIJA IZ VETRA JE DRAŽJA

Švedski strokovnjaki so izdelali študijo, iz katere lahko povzamemo, da bi naprava za proizvodnjo energije iz vetra, na stolpu visokem 60 m, propelerjem v izmeri 57 m, lahko letno proizvedla povprečno 4 milijone kWh električne energije. Vendar pa bi bila ta energija izredno draga zaradi visokih stroškov. Seveda pa so švedski strokovnjaki izdelali še paralelne študije, katerih izvedba naj bi pocenila proizvodnjo energije iz vetra. Predvidevajo, da bi bila energija pridobljena z vetrom, štirikrat dražja, kakot energija, pridobljena iz jedrskih central.

MEDNARODNA AGENCIJA ZA ENERGETIKO

Sredi novembra 1974, je začela z delom mednarodna agencija za energetiko. Ustanovilo jo je 12 največjih svetovnih porabnikov nafte, ki so se udeležili februarskega sestanka v ZDA. Temeljna naloga te agencije, v kateri so včlanjene vse države evropske gospodarske skupnosti, z izjemo Francije, nato ZDA, Japonska, Kanada in Norveška, da bi v primeru ponovnega embarga oziroma pomanjkanja nafte, enakomerno razporedili njihove rezerve

Termoelektrarna bo zgradila v naslednjem letu novo kombi elektrarno (plinsko), in sicer v neposredni bližini sedanjih objektov termoelektrarne I, na lokaciji prejšnje tovarne zidakov iz elektrofiltrskega pepela in deloma tudi na mestu, kjer so še pred kratkim stali nekateri objekti naše TOZD separacije v Trbovljah. Na sliki je vidna gradbena jama

Foto inž. Tone Bregant

v tem klubu, da bi na ta način zmanjšali učinek krize. Agencija pa bo imela poleg ostalega tudi nalogo, da v takih primerih čimpreje vnovič naveže stike s proizvajalci nafte.

ENERGETSKO BOGASTVO V SSSR

Sovjetska zveza razpolaga z velikimi rezervami vseh vrst naravnih goriv in velikim hidroenergetskim bogastvom. Načrtno izkoriščanje teh rezerv omogoča neprekinjen razvoj vseh gospodarskih vej. Po obsegu rezerv premoga, naravnega plina in hidroenergetskega potenciala, zavzema SSSR I. mesto na svetu, ker posreduje 50 % vseh svetovnih rezerv vseh vrst goriv in več kot 12 % svetovnih hidroenergetskih potencialov. Okoli 90 % rezerv naravnega goriva se nanaša na rezerve črnega in rjavega premoga, ki v glavnem leže v vzhodnih delih SSSR. Več kot 70 % premoga pridobivajo v Donskem, Kuznjeckem, Karagandskem, Ekibastuskem, Pečorskem, Podmoskovskem in Čeljabinskem premogovnem bazenu.

DESETMESEČNA BILANCA JUGOSLOVANSKIH PREMGOVNIKOV

V jugoslovanskih premogovnikih so v razdobju januar—oktober 1974 proizvedli skupno 27.682.000 ton premoga vseh vrst, tj. lignita ter rjavega in črnega premoga. Napram istemu razdobju leta 1973 je letošnja 10-mesečna proizvodnja večja za 3,6 %. Po vsej verjetnosti letošnji načrt proizvodnje premoga ne bo mogoče doseči. Zalog je bilo koncem oktobra t.l. v vseh premogovnikih skupno 221.706 ton, kar je v zadnjih 10 letih najmanjša količina. Oskrba tržišča s premogom je bila v tem razdobju sorazmerno zadovoljiva. Glede na to, da so hidroelektrarne v glavnem normalno obratovale, je bil pritisk na premogovnike občasno nekoliko zmanjšan, pač pa gospodinjstva zelo dol-

go čakajo, tudi po več tednov in mesecev, da bi lahko nabavila premog.

V RAŠI IZPOLNILI NAČRT DVA MESECA PRED ROKOM

Istrski premogovniki Raša-jama Labin, je skoraj dva meseca pred rokom dosegla letošnji načrt proizvodnje premoga. Tržišču je dala v tem razdobju 220.000 ton črnega premoga. Jama Labin namreč daje večino proizvodnje istrskih premogovnikov. Uspeh je še nekoliko večji, če upoštevamo, da jim je skozi vse leto manjkalo 100 rudarjev.

OCENA ENERGETSKE BILANCE SLOVENIJE ZA LETO 1975

Energetska bilanca Slovenije za leto 1975 predvideva, da bo načrtovana poraba energije pokrita, čeprav je republiški komite za energetiko izvršnega sveta SR Slovenije mnenja, da je ta ocena oziroma bilanca precej napeta in da bo treba za njeno izpeljavo angažirati vse činitelje. Komite smatra, da bo najtežji problem zagotoviti potrebne količine premoga, ko imajo premogovniki precejšnje težave zaradi pomanjkanja delavcev, pa tudi zaradi zakasnelih dobav opreme za mehanizacijo.

VEČJA SREDSTVA ZA PREMGOVNIKE V SRBIJI

Zaradi posodobljanja proizvodnje premoga v premogovnikih na ožjem področju Srbije z jamskim kopom, so republiški organi Srbije zagotovili 520 milijonov din. Razen nabave opreme za mehanizacijo, bo del teh sredstev usmerjenih na izgradnjo novih zmogljivosti za preorientacijo poslovanja premogovnikov z jamskim kopom. V premogovnikih pa so mnenja, da ta sredstva niso zadostna, ker so se vsa leta doslej kopičili razni problemi tako, da bi težko rešili naenkrat vse teža-

ve. Ugotovili so namreč, da skoraj deset let niso ničesar napravili na mehaniziranju proizvodnje premoga v jamah. Zato rudarji zahtevajo, da se jim pod povoljnimi pogoji zagotove dodatna sredstva, da bi jame čimpreje mehanizirali, ker bi povečali ekonomičnost obratovanja, deloma pa bi s tem nadomestili oziroma ublažili posledice pomanjkanja rudarjev.

V nekaj vrsah

NOVI PREDSEDNIK SZDL TRBOVLJE

Na seji občinske konference SZDL Trbovlje, dne 21. novembra 1974, je bil soglasno izvoljen za novega predsednika občinske konference SZDL Trbovlje, tovariš Drago Sotler, dosedanji glavni in odgovorni urednik Radia Trbovlje, od ustanovitve dalje. Dosedanji predsednik SZDL Trbovlje, Albin Hauptman, je postal podpredsednik, hkrati pa se je zaposlil kot vodja splošne in kadrovske službe na GIP Beton-Zasavje, TOZD operativa Zasavje, Trbovlje. Radio Trbovlje bo od slej začasno vodil Milan Vidic, novinar RTV Ljubljana.

PROSLAVA OB DNEVU REPUBLIKE

V soboto, 23. novembra 1974, je bila v dopoldanskem času, prva proslava ob letošnjem dnevu republike v delavskem domu Zagorje ob Savi. Priredili so jo učenci in pedagogi osebja strokovnih šol, tj. TOZD Rudarskega šolskega centra ZPT, gostinska šola in Center strokovnih šol - bivši SIC. Na proslavi je govoril Josip Vidmar, predsednik SAZU, o pohodu slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJA v letu 1943, na katerem je slovenska delegacija predlagala podelitev na-

slova maršal Jugoslavije, tovarišu Titu. France Klopčič je nadalje govoril o pomenu kulturnih društev v revirjih, s posebnim ozirom na kulturo v današnjih časih, igralka Vida Levstik pa je recitirala nekaj borbenih pesmi. Sicer pa je v programu sodelovalo večje število učencev v gospodarstvu, z recitacijami. Ob tej priliki so ustanovili tudi kulturno-prosvetno društvo strokovnih šol v Zagorju ob Savi.

ZAČETEK ATOMSKE DOBE PRI NAS

V nedeljo, 1. decembra 1974, je predsednik republike maršal Tito, ob navzočnosti najvišjih predstavnikov družbenopolitičnega in gospodarskega življenja SR Slovenije in SR Hrvatske in večtisočglave množice domačinov, vzdal v Stari vasi pri Krškem, temeljni kamen za novo — prvo jedrsko elektrarno v Jugoslaviji.

Zmogljivost te jedrske elektrarne bo znašala 632 megavattov. Letna proizvodnja električne energije iz te elektrarne bo znašala predvidoma 4,4 milijarde kWh, ki jih bosta porabili slovensko in hrvatsko gospodarstvo. Letno bodo porabili 16 ton obogatene urana iz Ži-

rovskega vrha pri Škofji Loki, ki ga bodo plemenitili v ZDA. Investitorja sta Slovenija in Hrvatska, ob inozemskem kreditiranju. Celotna investicija bo veljala po sedanjih izračunih okrog 7 milijard din, od tega bo vredna oprema 4 milijarde din, gradbena dela pa 700 milijonov din. Predvideno je, da bi elektrarna pričela obratovati v začetku leta 1979. Dobavitelj centrale bo ameriška firma Westinghouse.

Maršal Tito je ob vzdavi temeljnega kamna dejal: »Začnemo graditi atomske centrale, kar pomeni začetek atomske dobe v našem nadaljnjem razvoju. To je zelo pomembno in zato menim, da je današnji dan zgodovinski dan«.

Dne 29. novembra 1974, pa je maršal Tito odprl nov dom borcev in mladine v Kumrovcu.

SREČANJE V KLEKU

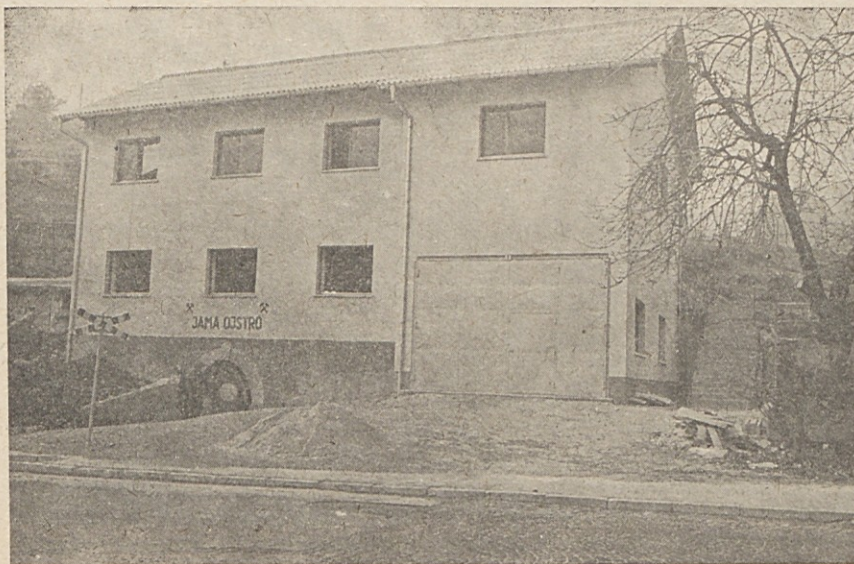
Dne 28. novembra 1974, so se v domu Tončke Čeč v Kleku nad Trbovljami zbrali na slavnostno srečanje komunisti in revolucionarji, ki so že pred NOB, med njo in po njej delali na področju trboveljske občine. Tega srečanja so se udeležili Franc Popit, predsednik

CK ZKS; Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SRS, člana sveta federacije Lidija Šentjurc in Miha Marinko ter Marjan Orožen, republiški sekretar za notranje zadeve. Priložnostni govor je imel Franci Grešak, sekretar komiteja občinske konference ZKS Trbovlje. Spomnil se je Sergeja Kraigherja, Franca Kralja-Cinka, Ivana Gorjupa, Antona Vratanarja-Antonesca in Andreja Forteja, ob njihovih življenjskih jubilejih. Srečanju so prisostvovali še drugi vidnejši predstavniki družbenega in javnega življenja iz Trbovelj. Jubilatantom so družbenopolitične organizacije iz Trbovelj, v znak priznanja izročile v spomin likovna dela, ki so jih izdelali člani sekcije RELIK.

Naslednji dan, tj. 29. novembra, so v dopoldanskih urah predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja iz Trbovelj obiskali zasluženega revolucionarja Andreja Forteja, ob njegovi 80-letnici. Bil je bolan, zato se srečanja prejšnjega dne ni mogel udeležiti. Poleg drugih so se tega srečanja udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti Klek in trije člani Zasavskih premogovnikov Trbovlje — TOZD Rudnik premoga Trbovlje. Tovarišu Forteju so izrekli zahvalo za njegovo večdesetletno delo revolucionarja, saj je član KP oziroma ZK že od leta 1920 dalje. Predstavniki ZPT so mu izročili v spomin jamski voziček, svetilko in lep šopek rdečih nageljnov.

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

V petek, 13. decembra 1974, je v popoldanskih urah v gledališki dvorani delavskega doma v Trbovljah, predaval na vabilo Zasavskih premogovnikov Trbovlje, Zdravko Troha iz Ljubljane. Predaval je na temo: Metode dela družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v delovni organizaciji. Predavanje je pripravil oddelek za izobraževanje odraslih TOZD RŠC, s sodelovanjem Re-

TOZD Rudnik premoga Hrastnik, je za svojo industrijsko gasilsko četo v Hrastniku, adaptiral zgradbo bivše trafo postaje nad vodom v jamo Ojstro. Prejšnji gasilski dom je odkupilo KOP Hrastnik. Kakor je iz slike razvidno, bo nov gasilski dom kmalu dokončan (Foto ing. T. Bregant)

virske delavske univerze Trbovlje. Namenjeno je bilo članom upravnih odborov osnovnih organizacij sindikata vseh TOZD in SSS, članom sekretariata osnovnih organizacij ZK, članom ZSMS, direktorjem in tehničnim vodjem, predsednikom raznih samoupravnih organov, delegatom vseh TOZD in SSS in drugim.

NARODNI DOHODEK V REVIRJIH

Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko, je znašal narodni dohodek na prebivalca v letu 1973, v revirjih takole:

v Sloveniji	24.769,00 din
v občini Trbovlje	31.026,00 din
v občini Hrastnik	24.257,00 din
v občini Zagorje	17.399,00 din

PRIZNANJE OB 70-LETNICI

Celjsko podjetje KLIMA — Industrija aerotermičnih naprav, je 29. novembra 1974 praznovalo 70-letnico svojega obstoja. Glede na to, da smo imeli s tem kolektivom doslej mnogo poslovnih stikov, posebno pri izvajanju raznih investicijskih del (toplovodne in vodovodne instalacije), so izrekli kolektivu Zasavskih premogovnikov, posebno pismeno priznanje za dolgoletno uspešno medsebojno sodelovanje. Prizadevnemu kolektivu čestitamo in se zahvaljujemo za priznanje.

KONGRES ZVEZE SINDIKATOV

V dneh 17. do 20. decembra 1974, je bil v Beogradu v domu sindikatov, VII. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Udeležilo se ga je veliko število delegatov iz vse Jugoslavije. Zasavske rudarje sta zastopala na tem kongresu tovariš Tone Šum, kadrovik v TOZD Rudnik premoga Zagorje in Ludvik Zalogar, nadzornik v TOZD Rudarska gradbena dejavnost ZPT. Poleg tega sta se iz Zasavja udeležila kongresa še de-

legata iz Strojne tovarne Trbovlje in Steklarne Hrastnik. Vsi štirje so se dobro pripravili na razpravo o aktualnih problemih delavcev v Zasavju.

PODPISOVANJE SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV

Okrog 20. decembra 1974, so pooblaščen predstavniki TOZD, podpisovali na sedežih občinskih skupščin v Zasavju, samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti, in sicer:

- samoupravna interesna skupnost za vzgojo in izobraževanje;
- samoupravna interesna skupnost otroškega varstva;
- samoupravna raziskovalna interesna skupnost;
- samoupravna zdravstvena interesna skupnost;
- samoupravna kulturna interesna skupnost;
- samoupravna interesna skupnost socialnega skrbstva;
- samoupravna interesna skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- samoupravna interesna skupnost zaposlovanja;
- samoupravna telesnokulturna interesna skupnost.

GRADNJA TOVARNE SIPOREX

Že večkrat smo poročali, da pripravljajo na področju občine Zagorje ob Savi, gradnjo tovarne plinastega betona-siporex, in sicer v Kisovcu. Vse doslej še niso bila rešena nekatera finančna vprašanja. Dne 12. decembra 1974 pa so se udeležili predstavniki graditeljev skupno z generalnim direktorjem ZPT inž. Ivančičem, seje republiškega rezervnega sklada. Na tej seji so bila razčiščena nekatera vprašanja, ki so doslej zadrževala odločitev upravnega odbora republiškega sklada za sofinanciranje izgradnje te tovarne. Na tej seji so dokončno odobrili sredstva oziroma del sredstev, ki je povezan z nadaljnjim obra-

tovanjem oziroma prenehanjem obratovanja jame Kisovec TOZD Rudnik premoga Zagorje.

VINKO TRINKAUS JE NAPISAL NOVO KNJIGO

Vinko Trinkaus, znani slovenski pisatelj in hrastniški rojak, je dokončal rokopis nove knjige »Trbovlje 1945—1950«. Knjiga bo po vsej verjetnosti izšla sredi leta 1975, in sicer ob 30-letnici osvoboditve. Knjiga bo v bistvu politični roman, ki bo na literaren način orisala občane v času volitev, udarništvu, v začetkih samoupravljanja, delu v sindikatih in v partiji, ponašanje občanov v času informbiroja, ipd. Pisatelj torej ne bo napisal izrazito knapovskega romana, pač pa je želel prikazati v knjigi razvoj človeške družbe v revirjih, v boju za socializacijo, za uvedbo družbenopolitičnih in socialnih odnosov v nekem industrijskem centru. Kdo bo knjigo založil še ni znano, lahko pa trdimo, da jo bomo brali z užitkom. Osebe, ki jih bo pisatelj v svojem romanu orisal, ne bodo nosile pravih imen, pač pa izmišljena. Po vsej verjetnosti pa bo možno tega ali onega kljub temu spoznati. Pisatelj ima v načrtu, da bo napisal o povojnem razvoju Trbovelj še dve knjigi, ki bosta prav tako v bistvu politični roman. V prvi številki našega glasila Srečno, ki bo izšla koncem januarja 1975, bo objavljen del romana, ki bo izšel sredi leta 1975.

□□□□□□□□□□□□□□□□

**SKRB ZA VARNO DELO MORA
BITI PREDVSEM ELEMENT VO-
DENJA PROIZVODNJE IN SE-
STAVNI DEL IZOBRAŽEVANJA!**

□□□□□□□□□□□□□□□□

Splošna bolnišnica Trbovlje dobila nov prizidek

Dne 28. novembra 1974, je bila ob 11. uri slavnostna otvoritev novozgrajenega trakta splošne bolnišnice v Trbovljah. Ceravno je bilo slabo vreme, padal je dež s snegom, se je zbralo k otvoritvi precej občanov, ki so bili vabljeni z vabili pa tudi z lepaki, udeležila pa se je otvoritve večina članov vseh TOZD splošne bolnišnice ter delavska godba Trbovlje. Slavnostni govornik je bil direktor splošne bolnišnice Trbovlje, prim. dr. Jože Kerstein. V daljšem govoru je orisal nastajanje zdravstvene službe v Trbovljah v prejšnjih desetletjih, posebej pa se zadržal pri pomembnosti novozgrajenega desnega prizidka in adaptiranju desnega dela stare, osrednje bolnišnične zgradbe. Po končanem govoru je prerezala trak medicinska sestra Bara, kot najstarejša članica kolektiva po delovnem stažu. Takoj nato so si vsi udeleženci ogledali novozgrajene prostore in se nadvse pohvalno izrazili o ureditvi in opremi posameznih prostorov. Žal novozgrajeni in odprti trakt ni mogel pričeti takoj »obratovati«, ker toplovod iz toplarne ZPT v Trbovljah, do dneva otvoritve še ni bil dokončan in usposobljen za ogrevanje prostorov.

Iz govora, ki ga je imel prim. dr. Kerstein ob otvoritvi, lahko povzamemo, da se Trbovlje ponašajo že s stoletno tradicijo bolniške oziroma zdravstvene službe. Prve bolniške sobe so bile v rudniških hišah na Tereziji, v sedanji Koloniji 1. maja in na Polaju ter so obstojale že pred letom 1876. Prva bolniška stavba v Trbovljah pa je bila zgrajena v letu 1876 na Vodah, kjer so še sedaj ambulante. Koncem novembra 1925 je bila izročena namenu sedanja bolnišnica, ki jo je zgradila takratna Bratovska skladnica in je imela v 19 sobah 80 postelj. Namenjena je bila do leta 1941 le rudarjem in njihovim družinskim čla-

nom, odtlej pa je postala bolnišnica odprtega tipa za območje od Radeč do Laz.

Splošna bolnišnica Trbovlje je bila večkrat adaptirana in rekonstruirana. Poleg notranjih adaptacijskih del, je bil v povojnem času v letu 1963, zgrajen otroški oddelek, v letu 1968 pa je bil dokončan levi prizidek k obstoječi osrednji zgradbi bolnišnice. S tem so se izboljšali delovni pogoji na kirurškem, ginekološko-porodnem in internem oddelku. Bistveno pa so se izboljšali tudi pogoji bivanja bolnikov v bolnišnici.

Prizidek, ki je bil koncem novembra letos odprt, je 36 m dolg. S svojimi prostori in opremo predstavlja bistveno izboljšanje higienskih in delovnih pogojev v bolnišnici. Noben oddelek, razen internega, ne bo povečeval posteljnih zmogljivosti. V sobah bodo le po štiri bolniške postelje. Vsak oddelek pa bo imel tudi sobo s tremi, dvema ali celo z eno posteljo, kar je posebno pomembno za težke bolnike. V drugem nadstropju bo ostal interni oddelek, ki je s tem pridobil sedem postelj tako, da jih bo imel odslej skupno 69. Pomembna je pridobitev za interno dejavnost, da so dobili nove prostore za delo interne, diabetične in EKG ambulante. S tem so ustvarjeni pogoji za še večje število ordinacijskih dni, nemoten potek dela na oddelku in skrajšanje čakalne dobe. Dodaten pomen ima lokacija teh ambulant, ker je povezana s centralnim laboratorijem. Na ta način bo možna temeljita obdelava na enem mestu, predvsem če upoštevamo, da bo v eni stavbi tudi rentgen, kirurška in ortoped-ska ambulanta ter fizioterapija. Rekonstrukcija oziroma gradnja novega krila ter adaptacija desnega krila stare stavbe je veljala 19.000.000,00 din. S tem pa seveda še ni v celoti opravljena izgradnja vseh ob-

jektov. V naslednji etapi bo potrebno sanirati še tiste dejavnosti, katerih delo je bilo doslej zaradi neprimernih prostorov in obsega dela, oteženo. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti na nadaljnji razvoj bolnišnice, vse z namenom, da se prostori, oprema in kadri za potrebe bolnišnice, v celoti urejajo za potrebe bolnišnične službe za Zasavje. Z zgraditvijo novega bolniškega trakta, so ukinili začasnih 42 bolniških postelj v Zdravstvenem domu v Zagorju. Projekt za novo zgradbo je izdelal arhitekt Marko Zupančič iz projektivnega podjetja AZA Ljubljana, izvajalec gradbenih in deloma obrtniških del SGP Zasavje Trbovlje, instalacije je montiralo podjetje IMP iz Ljubljane, toplovod iz toplarne ZPT v Trbovljah pa je iz Trga revolucije do splošne bolnišnice položilo podjetje KLIMA iz Celja. Generalni izvajalec vseh del je bil RUDIS Trbovlje.

Splošna bolnišnica ima sedaj kirurški oddelek s 70, ginekološko-porodniški s 62, interni oddelek s 69 in otroški oddelek z 48 bolniškimi posteljami. Ima pa še naslednje oddelke: za anestezijo in reanimacijo, rentgen, centralni laboratorij, oddelek za transfuzijo krvi, lekarno in upravne službe. Pri oddelkih pa delujejo specialistične ambulante: kirurška, ginekološka, internistična, diabetična, pediatrična ter centralni laboratorij. Splošna bolnišnica se je tudi v organizacijskem smislu oziroma pogledu reorganizirala. Ustanovila je več temeljnih organizacij združenega dela. Skupno je v njej zaposlenih 325 delavcev vseh vrst.

Primarij dr. Kerstein je ob otvoritvi med drugim dejal:

Kot vsa dosedanja izgradnja naše bolnišnice, je tudi ta objekt rezultat ponovne delavske solidarnosti in tokrat celo na območju celotne ljubljanske

regije, istočasno pa tudi ogromnega prispevka kolektiva bolnišnice, ki je iz sredstev lastne amortizacije, najetega kredita in sredstev ustvarjenega dohodka prispeval k tej izgradnji skoro 420 milijonov S din, ostali del pa je že prispevala začasna skupnost zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana oziroma pričakujemo, da jih bo prispevala, ko bo obravnavala še naše dodatne vloge, utemeljene s podražitvami, na katere pa zavod in izvajalci niso imeli vpliva.

Ob tej priliki smatram za svojo najprijetnejšo dolžnost, da se skupnosti in vsem predstavnikom začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja ljubljanske regije, zahvalim za podporo, ki jo skupnost izvaja preko svojih zavarovancev in njihovim soglasjem v želji, da vsem zavarovancem nudi pogoje za enako zdravstveno varstvo. Prav tako se ob tej priliki najtopleje zahvaljujem tudi vsem članom gradbenega odbora in njegovemu predsedniku Milanu Kožuhu, ki v vsej povojni fazi naše izgradnje vodi ta odbor, kot tudi predstavnikom vseh gospodarskih organizacij, druž-

benopolitičnih skupnosti — predvsem ustanovitelju in ne nazadnje vsem članom delovnega kolektiva, ki so v težkih pogojih dela z velikim razumevanjem dali svoj velik prispevek k razvoju naše bolnišnice.

Če sem v zahvali koga pozabil, naj ne bo prizadet, kajti smatram, da se moram zahvaliti predvsem vsem našim delovnim ljudem, ki so v vsem obdobju izgradnje naše bolnišnice, vedno z izrednim posluhom in solidarnostnimi akcijami omogočili naš razvoj, saj zgodovina prav naše bolnišnice resnično najbolj zgovorno govori o tem, da je ta bolnišnica resnično najbolj svetel primer in spomenik tradicionalne delavske solidarnosti.

Želimo, da bi novozgrajeni in opremljeni objekt oziroma prostori pričeli služiti prebivalstvu Zasavja čimpreje in da bi s svojimi storitvami pomagali tudi v bodoče pri uspešnem zdravljenju vseh občanov, ki so zdravja in pomoči ter nege potrebni. Kolektivu splošne bolnišnice lahko čestitamo ob izrednem prizadevanju za razširitev in opremo novih prostorov.

T. L.

Dne 28. novembra 1974, so za letošnji dan republike, svečano odprli novozgrajeni trakt splošne bolnišnice v Trbovljah. Iz posnetka je razvidna velikost in obseg novozgrajenega prizidka (Foto M. C.)

Adiju Kolarju v spomin

Zopet je kruta usoda iztrgala iz naših vrst člana delovne skupnosti TOZD Elektrostrojne delavnice Trbovlje, Adija Kolarja, elektrikarja.

Bil je skromen v vsem svojem življenju, sin rudarske družine, okusil je vse tegobe trdega življenja v mladih letih.

Tudi vojna vihra mu ni prizanesla, bil je preganjan zaradi zavednosti kot Slovenec in pristaš gibanja za boljše in svobodno življenje naših ljudi. Bil je preganjan v lager v Nemčiji, kjer je preстал vsa mučenja, ki so jih nad njim izvajali. Vrnil se je v svobodno domovino. Vendar njegovo zdravje je bilo že načeto in se je slabšalo, vse do njegove smrti.

Kot človek in sodelavec je bil splošno priljubljen, udeleževal se je na kulturno-prosvetnem področju — pri delavski godbi, kjer je skrbel za vzgojo mladega kadra. Bolezen mu zadnji čas ni več dopuščala tega udejstvovanja. Omagal je in se tiho poslovil od nas. Pokopali smo ga 13. decembra 1974, na novem trboveljskem pokopališču v Gabrskem.

Adi, naj ti bo lahka domača zemlja, za katere svobodo si se tudi boril. Vsi, ki smo te poznali, te bomo ohranili v najlepšem in najboljšem spominu.

Tvoji družini izrekamo iskreno sožalje! Zadnji srečno!

Štefan Jesenšek

Kulturni center v Trbovljah v Batičevem znamenju

Trboveljski rojak Stojan Batič je podaril ob letošnji jubilejni proslavi 1. junija, občini Trbovlje, več svojih malih plastik, ki so razstavljene v posebnih prostorih muzejske zgradbe, pod naslovom — Batičev salon. V tem salonu so razstavljene male plastike iz znanega rudarskega cikla, ki je obšel domala ves svet. Predstavljajo pa ga naslednje plastike: Vagon (bron), Ko tulijo sirene (patiniran mavec), Slavolok dela (patiniran mavec), Zasuti horizont (patiniran mavec), Veterani pod zemljo (patiniran mavec), Človek - rudnik (patiniran mavec), Rudarjev nagrobnik II (lignit) in jev nagrobink II (lignit) in Relikvija (lignit). V salonu pa je razstavljenih tudi več risb in skic za razne spomenike.

Lahko trdimo, da ima nov kulturni center v Trbovljah, izrazito Batičevo obeležje.

Poleg naštetih del pa ima Batič v Trbovljah še spomenik Revolucije na Trgu revolucije, v avli tehniške srednje šole stoji njegov spomenik — Rudarji v jašku (kamen) in relief pred vhodom v upravno zgradbo cementarne.

Po vsej verjetnosti se bo zbirka v Batičevem salonu sčasoma še povečala, saj je priznani kipar obljubil, da bo tudi v bodoče prispeval, poleg malih plastik tudi razne skice,

ki jih je kipar izdelal v zvezi z izdelavo raznih spomenikov.

Sicer pa je bila v večmesečnih pripravah ob letošnji proslavi 50-letnice zloma Orjune, ki smo jo proslavili 1. junija 1974 v Trbovljah, obnovljena muzejska zgradba revirskega muzeja Ljudske revolucije, ki stoji v neposredni sosesčini delavskega doma, rudarskega doma ter godbenega doma delavske godbe. Tako je praktično nastal ob proslavljanju 50. obletnice zloma Orjune, nov kulturni center v Trbovljah.

V okviru tega centra so naslednje kulturne institucije oziroma likovne stvaritve: delavski dom, katerega arhitekturo je oblikoval arh. Marko Župančič. Ta dom ima na čelni strani 80 m² velik mozaik Marija Preglja, ki predstavlja podobe iz rudarskega življenja na delu in domu. V zgradbi so poleg gledališča in kino dvorane še Trboveljska likovna galerija, prostori sekcije revirskih likovnikov RELIK, prostori pevskih zborov Zarja in Slavček, glasbene šole in revirske delavske univerze ter radia Trbovlje in gledališča. Zada delavskega doma stoji zgodovinski rudarski dom iz leta 1924, iz boja naprednih delavcev proti Orjuni. V neposredni sosesčini delavskega doma je tudi godbeni dom delavske godbe Trbovlje, ki je, kot je

znano, najboljša godba na pihala ne le v Sloveniji, pač pa tudi na svetu. Na stopnišču pred delavskim domom stojita dva spomenika v bronu, katerih avtor je ak. kipar S. Batič. Oba predstavljata spomenik »Rudarja«. Kip rudarja na zgornjem delu stopnišča je last Zasavskih premogovnikov Trbovlje, kip rudarja na spodnjem delu stopnišča pa last Strojne tovarne Trbovlje. V okvir novega kulturnega centra pa sodijo brez dvoma preurejena in izpopolnjena zbirka muzeja Ljudske revolucije. Muzej so pred meseci obnovili po načrtih arhitektov Blažiča in Burje, tako da je muzejska zgradba, kakor tudi muzej, dobil z arhitektonsko ureditvijo zgradbo in prostora pred zgradbo, zaokroženo celoto, vključeno v nov kulturni center. Na ploščadi pred muzejem stoji nov Batičev spomenik udeležencem spopada z Orjuno. Odkril ga je 1. junija 1974 France Popit, predsednik centralnega komiteja ZKS. Nadalje je pred zgradbo muzeja spomenik v bronu, prav tako izdelan s strani Stojana Batiča — Očka vrni se.

Novo oblikovani kulturni center lahko brez sramu pokažemo vsakemu, še tako razvajenemu turistu in gostu.

Tine Lenarčič

Odlok o blagu, katerega izvoz in uvoz sta regulirana (Uradni list SFRJ, št. 52-925/74).

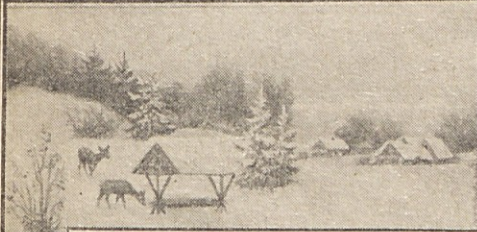

Odlok določa v smislu 37. člena zakona o prometu blaga in storitev s tujino, blago, katerega izvoz in uvoz sta regulirana. Oblike izvoza in uvoza za posamezno blago so označene v seznamu blaga, ki je sestavni del odloka.

Blago, katerega izvoz in uvoz sta prosta, je označeno s krati-

co »LB«; blago, ki se uvaža na podlagi liberalnega dovoljenja — s kratico »DL«; blago, ki se uvaža v okviru globalne devizne kvote — »GDK«; blago, ki se uvaža v okviru deviznega kontingenta — »DK«; blago, ki se uvaža v okviru blagovnega kontingenta — »BK«; za blago, ki se izvažata in uvaža z dovoljenji pa »D«. Uvoz in izvoz blaga, ki je namenjeno za varstvo pri delu, sta prosta.

**Novi
zvezni
predpisi**

Novoletna nagradna križanka

				1975	PRIMERNO ODNA- ŠANJE	ONEŽNI LEOPARD	AMER. FILMSKA IGRALKA	VSTOP	2. SAMO- GLASNIK	VRH STREHE	AMER. MOŠKO IME	POBRE- DNIK V ELEKTRO- TEHNIKI	PER- SPEK- TIV- NOST	TRTNA VEJICA OVI- JALKA	ZGODOV. KRAJ POD KLEKOM (HRVATSKI)
				9											
				7											
				1975											
	GOVORNIK	TRACNICE	ANDREA ORLAGNA		OGLE- DALO	OKRASEK NA KELU OSEBA IZ BIBLIJE						ENOV, RADH KAL-C, H ₂			
SORTA															
REDNOB- NOST								GRADB. MATERIAL FRANCA TEMATIK				BERTONCELO GEOMETR. TELO			
LAHKO HLAPLI TEKO- ČINA			STIKAL PLOSKEV BRIT. RA- ZISK. ANT- ARKTIKE				ZELLER REKA SKOZI FIRENCE			JOVANOVIĆ - ZMAJ KARAM- BOL					
KREPKOST SILNOST			PISEK. FILM PREDLOGE NORV. DRA- MATIK								KNIN PIJAČA STARIH SLOVANOV			VRSTA PREMOGA	
ČRNA PRST						REKA SKOZI CAEN			VRTEČI SE DEL ELEKTRO- MOTORJA						1
LITER	ODRAČUN. LIST ŽIVLJ. POT					ŽITNA BOLEZEN			ŽITNI PLODOVI NAVIŠJI VRH V ZASAVJU						
ANGE- LICA KAUFF- MANN		100 MODRO BARVIL (INDIK KISLIN)				DAN V TEDNU				VRSTA ŽABE	C ₂ H ₂ PRED- PLAČILO				
DEL SMUČAR- SKE SKA KALNICE														VALUTA HRI BINA POD PREMOGOM	
NAJ- VEČJA ALŽIR. LUKA			ANGL. SVETLO PIVO			EROTI RELA- KSA- CIJA									
ČAR			ZVEZA DRŽAV ZGOD. ME- STO V EGIPTU			OLIMPI- JIN VRATAR NAZIV									
SPREM- LJEVA- LEC NAFTE															
PREDEL LJUB- LJANE					AVE- LLINO NEGRI			NEODL. IZID PRI SAHU IT. MOŠKO IME				ZINŠKA PADA- VINA			
PLADENJ			PREDIVA- LEC ŠPAN. RUD. POKR. TABOR- NIK									JAUŠOVEC KRALJEVO BIVA- LIŠČE			
		NEVARNO HAMILO KANTA				MODNI ODDA- TEK		UTRDBAV TEXASU (BITKA 1836)	ŽELEZNA BULA ZLATO JABOLKO			VODNI HLAPI V ZRAKU			
		EROBNICA DENARNA ENOTA V IRANU				PLA- KAT						ENAKA SAMO- GLASNIKA ARCUS			
PRIJETEN VONJ					OSEBNI ZAIMEK	HUNSKI POGLAVAR (BICE BOŽJI)								3	POJAV NA VODI
RUDNIK V ZAH. MA- KEDONIJI						PANOGA GOSTINŠTA ANTUN NALLIS									ORGAN VIDA
TURIST. KRAJ PRI LJUB- LJANI												OZEK PAS BLAGA KISIK			
ANGL. MOŠKO IME			SLOV. CEMENT SRE- DIŠČE						KOBALT				ILOVICA		

humor * humor

Tof, znani humorist ljubljanski je napisal, da bodo trboveljski nogometaši slavili dan zmage drugo leto v maju, na dan zmage, vendar ga je uneslo. Na 13 tekmi so zmagali in dobili prvi dve točki. Predlagam, da bi bila vsaka njihova tekma trinajsta, čeprav prinaša 13 »nesrečo«; v tem primeru nasprotnemu moštvu.

*

Na odkopu sta delala oče in sin. Postavljala sta stojko in oče je učil sina. »Vidiš, takole se odmeri višina, takole zašora in takole postavi in zakala«. Ko sta stojko postavljala, je sin z ramo rinil stojko, oče pa stojko zabijal. Ko je to delal, mu naenkrat spodleti in udari sina po glavi. Ko je prišel sin k zavesti, je dejal očetu: »Ata, jelte, da me niste zares?«

*

Kmet Zelenšek izpod Partizanskega vrha, je imel dva vola, Sivca in Šeka, ki sta mu služila za vprego. To ni nič čudnega, saj vsi voli delajo to. Čudno je le to, da sta se znala pogovarjati. Toda, vse je mogoče.

»Torej v petek opoldne«, je dejal Šek Sivcu, ko sta orala na njivi: »Poslušaj Sivec! Povsod imajo 42-urni delovni teden, upoštevajo ga konji, avtomobili, stroji in ljudje. Zakaj ga ne bi še jaz. Jutri, v soboto bom počival«. Sivec je le prikimal. Ko je prišel v soboto zjutraj kmet v hlev, da bi zapregel oba vola, Šek ni hotel vstati in se pustiti vpreči v jarem. Po hudem preklinjanju, ga je kmet pustil v hlevu počivat in je odšel s Sivcem orat. ko se je zvečer Sivec vrnil ves utrujen v hlev in se zvalil po tleh, ga je vprašal siti in spočiti Šek: »No, kaj pa je kaj?« je rekel k temu gospodar. »Oh nič veliko«, je dejal Sivec, »samo sedajle, ko zela se vračala z njive, se je zelo dolgo pogovarjal z mesarjem«.

Kakor danes, tako so tudi včasih radi jemali naši sodelavci, ki so bili doma s kmetov, bolniško in to običajno, kadar je bilo doma na posestvu dovolj dela. Toda, rudnik je imel kontrolorje, da so bolnike občasno obiskovali in ugotavljali, če so res bolni in ali se zdravijo po zdravnikovih navodilih. No, ti bi imeli kaj povedati! Zgodilo se je tudi tole. Ko je »bolnik«, ki je v hudi vročini kosil na travniku, zagledal kontrolorja, jo je na vrat na nos udrl domov in se obut in oblečen vlegel v posteljo. Pa so mu revežu gledale obute noge izpod odeje. Kontrolor ga je pobaral zakaj tako obut leži v postelji. »Bolnik« je dejal: »Saj vidite, kako švicam, pa sem se obul, da se ne bi še bolj prehladil!«

*

Pa je spet drugega zalotil kontrolor, kako je vesel kahal žganje. Sadja je bilo dovolj tisto leto. »Zakaj pa ne ležite«, ga je opozoril kontrolor. »Saj bi, vendar imam tako hud revmatizem, da moram priti do malo »cveta«, da se bom po hrbtu masiral«.

*

Varstvo narave!

Pepček se s svojim očetom spreheja pred porodnišnico. Na klopi sedi pred porodnišnico tudi nek moški in Pepček ga lepo pozdravi. »Kdo pa je to da ga tako lepo pozdravljaš«, vpraša oče. »O«, pravi Pepček. »To je pa tovariš od varstva narave. Vsak dan pride k nam in vpraša mamo, če je zrak čist«?.

Glasilo SREČNO izdaja podjetje Zavaske premogovniki Trbovlje — pošta 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno.

Glasilo ureja uredniški odbor: Kohne Emil, dipl. inž. rud., Kovač Vilko, Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Oberžan Janez, Pikš Anton, Sum Anton, Suštar Miro. Odgovorni urednik: Kohne Emil, dipl. inž. rud.

Tehnični urednik: Lenarčič Tine. Naklada 3000 izvodov. Za člane delovne skupnosti ZPT je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk TIKa Trbovlje.

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE

V glasilu Srečno št. 11/74, smo objavili nagradno križanko.

Pravilne rešitve so:

Vodoravno: AN, SRBIJA, GRK, PASTERNAK, RAL, ZASTAVA, RESINA, OČI, VOH, MREŽAR, DAN REPUBLIKE, NARA, KETON, JAVORNIK, LVOV, MS, REZNICA, JESENICE, RAJKA, UT, MOTIV, VA, ZAKA, KIMBERLEY, EVSTAHIJ, ANNE, AARE, RELIGIJA, DERA, ETA, CAROL, VN, KLASINC, VAR, AS, KAJ, VEST, TE, ODJAVA, SJENICA, URH, LAERT, IS, ALABAMA, PO, HOR, LESSE, LICEJKA, AMI, ITRIJ, TKIVO, TRIAS, TINTA, TA, TAT, IKT, IN, TEME, RISA, COLARICA, BILBAO, ASESOR, RAVNATELJ, TETRAEDER, MOSTE.

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo glasila Srečno je prejelo do odrejenega roka, tj. do vključno 7. 12. 1974, na objavljeno križanko 29. november 1974, v glasilu Srečno, št. 11/74, skupno 13 rešitev. Od teh je bilo 5 pravilno rešenih, od pravilno rešenih pa je žreb naklonil razpisane knjižne nagrade naslednjim reševalcem:

- I. nagrada
Milica Kavšek, Zagorje ob Savi, Podvine 44.
- II. nagrada
Stane Kruljc, Trbovlje, Trg revolucije 7d.
- III. nagrada
Drago Kastelic, Trbovlje, Rudarska c. — novi blok.

NOVOLETNA NAGRADNA KRIZANKA 1975

Med reševalce s pravilnimi rešitvami noveletne nagradne križanke 1975, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa z opisom rešitve, pošljite na naslov:

Uredništvo glasila Srečno, Zavaske premogovniki Trbovlje, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12.

Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo do 7. januarja 1975.